

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos polt sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 18 fillér.

Nyitási polt sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1913.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, február 27.

Mai számunk főbb közleményei:

- Lukács László a királynál.
- Kopcsányi Kristófné a vármegye oltalmában.
- Lukács László kósó szobra.
- Egy betű miatt.
- Csalás nem létező százezrekkel.
- Hétfőn általános sztrájk.
- Leánykereskedők börszéje.
- Letartóztatott román tüzerőtiszt.
- Százezer koronás beruházás a rozoga kórházban.
- Véresre vert képviselők.
- Tarkaságok.

A király és Lukács.

Arad, február 22.

Lukács László miniszterelnök ma kihallgatáson jelent meg a királynál — és mint miniszterelnök jött vissza a kihallgatásról. Az ellenzéken, legalább a vérmesebbek, másként várták ezt és a mai nap csalódásaik hosszú sorozatát teszi még hosszabbá. Zichy János gróf külügyminiszter lemondását elfogadta a király és a lemondásnak ezzel a gyors elintézésével eléggé érthetővé vált a korona álláspontja. Az uralkodót egy percre se ejtette hatalmába az óriási erővel, a legsúlyosabb nevek és tekintélyek segítségével megindult botrányhajszja, amely a miniszterelnök személye ellen, de kétségtelenül a miniszterelnök, a többség és a kormány programjának gáncsvetésekként indult meg. Zichy János grófot, aki úgy látszik személyi kérdést csinált az ügyből, fölmentette az uralkodó és helyének betöltése nyomban megtörtént, Janakovich Bélával. A kormány elejtésére nem talált okot az uralkodó, annál ke-

vésbé, mert a kormány ép most áll a feladatok betöltése előtt, amelyek programjának kiemelkedő részét teszik és amelyek megvalósításában a kormány erős, egységes és a helyzet fontosságát átérző többségre számíthat, mely egységességének tudatában és erejében bizva örömmel értesült a részleges kormányválság gyors megoldásáról.

A hatalomehség, amely már új kormányprogramot formált, egyelőre le kell hogy szereljen. Érdekes volt megfigyelni abban a pillanatban, amikor fölcsillant a reménykedők előtt a lehetősége annak, hogy a kormány megbukhatik, már megpendítette Andrássy a „kormányképes ellenzék” programját, a perszonal-unió elejtésével és egyébbel. Az tehát, hogy a választójogi reform nem elégíti ki az ellenzék, hogy nagyon konzervatív, szűkbeű és hogy egyéb hibái vannak, — mindez már nem volt akadály annak, hogy a mai többség helyébe új többség, új kormányalakító párt kerüljön, a mely készséggel vette volna át a kormány örökéül a választójogi javaslatot és nem irtózott volna a fölemelt katonai terhektől. A cél, a melynek elérésében egyre kevésbé válogatják meg az eszközöket, csak egy: újra a nyeregbe.

A korona, a midőn Lukács László iránt újabb bizalmának adott kifejezést, ezzel együtt azt az álláspontját juttatta érvényre, hogy a parlamentnek végezni kell azokkal a reformokkal, a melyeket tovább halogatni nem lehet. Se aknamunkával, se botrányrendezéssel, se személyi indulatok kavargatásával nem lehet utját állani ennek a mun-

kának. A ki az elviekben nem egyezik mint Székely Ferenc, a volt igazságügyminiszter, vagy a kit személyi kérdések feszélyeznek, mint Zichy János gróf, az félreáll: a kormány és többség halad az uton, a melyen meggyőződése, a korona bizalmával erősítve vezeti és a melyen a cselekvésnek legkomolyabb percei következtek. A választójogi reform megalkotásáról van szó, a mely most már igen rövid idő alatt a képviselőház elé fog kerülni, hogy végre törvény váljék belőle.

Ha Zichy János lemondása pedig olybá tűnt föl, mint egy felebbezés, a melylyel a Dész-ügy bírói döntését a király, mint legfelső fórum elé vitték: akkor ez a felebbezést is elintézték. A hogy hivatalos nyelven mondják: „rövid uton.” A király értékeini tudja azoknak a vádaknak objektivitását, erkölcsi tartalmát, tendenciáját és forrását, a melyeket a volt koalíció tagjainak konyháján főztek és a melyek előtalálására Dész Zoltán vállalkozott. A törvényszék ítélete után három, sőt négy gróf sietett a bírói döntés tekintélyét azzal csökkenteni, hogy Dész Zoltán vádjait magukévá tették. Nos, ha három, sőt négy gróf közös aláírása sokat jelent, némelyek szemében talán többet, mint egy polgári bíróság döntése, — akkor a grófok nyilatkozatával szemben a korona rehabilitációja van olyan erejű és olyan tekintélyű, amely mindenkit meggyőzhet és elintézhet.

A Dész-pör és ezzel együtt Zichy János gróf lemondása tehát csak izgalmas epizódja marad a politikának, de nem fordulót jelentő esemény. A mai audien-

Nyitott szemmel.

Irta Kóbor Tamás.

I.

Mikor az utcára ért, tűzolt az arca és szaladni szeretett volna. Valami nagy erőfölénnyel hatotta át s mivel szaladni mégsem illett, hát rágyújtott egy szivarra s pófélélt mint a masina s amellett oly gyorsan ment, ahogy fölűnés nélkül csak tehetette.

Mikor a ligetbe ért, ahol már szaladhatott volna, leült egy padra. És morfondírozott. Azt mondta magának:

— Barátom, Imre, légy okos és lásd át, ez nem neked való. Nem első eset, hogy lángra gyulladtál és ugyanugy nekihévtél boldogsággal látod magad előtt az imádott arcot, s hozzá a bluzból kivilágító nyak és mellrészt, de a mostani igazán nem neked való. Két három hét múlva szabadulni szeretnél tőle s ettől te nem tudsz szabadulni soha, ha egyszer már elkezdted. Valld be szépen, hogy ő sokkal raffináltabb, semhogy tud ne járna az eszedben, te pedig nem vagy elég gazdag, hogy föntartásad a viszonyt s nem elég lelkismeretlen, hogy brutálisan szakíts vele. Jól meg kell gondolnod, hogy ezuttal fiatal leányról van szó, polgári család körében s nem kalandornőről, vagy —Cigányország valamelyik divájáról.

Átgondolta magában és igazat adott magának és elhatározta, hogy a mai könnyelmű éjszakai kiaknázatlanul hagyja. Diadal! Nem is diadal, hanem bizonyos benne, hogy belement az

egérfogóba. A gyönyörűséges teremtes egyedül volt, a szobában félhomály, a zongorajátéka után megfogta a kezét s nem eresztette el s a kéz viszonszta a meleg szoritást s erre, hát erre megcsókolta a leányt, vagy a leány őt. Ennyi az egész. S ennyi nagyon sok lenne, ha első lázából fölcsodva, a kissaszony nyomban azt nem mondja:

— Most menjen s ha holnap visszajön, ne említse, hogy ma itt volt, különben a papának fölűnéne a mindennapos látogatása.

Odabent bólogatott és áldotta a kis nő okos előrelátását, hogy így megmentheti, ami a látogatásokból megmenthető, itt józanul konstatálta, hogy a hölgy nagyon raffinált, feltűnő a rutinja, s ahi a papájának hazudik így, a szerelmesétől sem sajnál egy-két hazugságot.

— Szóval, barátom, gondold meg. Ma úgy áll a dolog, hogy szabad és független és baj nélkül való ember vagy, aki a gyönyörű Ágotai Jolánt szenvedélyesen megcsókolhattad, de ha elmegy a második csókjáért is, akkor végeláthatatlan bonyodalmakba, bajokba és kötelezettségekbe süllyedsz, melyekből nem kiszabadulás, ha elveszed őt, akiről az a véleményed, hogy isteni gyönyör őt csókolni, de akiről tudod, hogy nem az a nő, amilyennek a feleségedet képzeled.

Elgondolta, megnyugodott, határozott és fölyörészve ment haza, ahol kuszba betűkkel odavetve a következő levelet találta:

„Holnap ne négykor, hanem háromkor jöjjön. És hozzon magával egy skatulya cukrot és feltu-

cat szarvasbőrkestyűt, három gombocot, öt és feleset. —lán.”

— Hm, egy kiló cukor és félucat kestyű. Körülbelül ötven korona. Egy polgári leány és nem táncosnő. Minden napra sok volna, de holnap meg kell tennem, különben azt hinné, hogy a cukor meg a kestyű miatt nem mentem el.

S míg másnap bevásárolta a cukrot és a kestyűt, elismerte, hogy jobb volna inkább ennek a fölűvésnek az ódiáját viselni, mint azt elhárítani magától.

Gondolta, amíg ott nem volt. De nem gondolt semmit, mikor a sötét előszobában átölelte őt a két erős leánykar és szenvedelmes leányajak tapadtak a szájára, hogy keringett vele a világ és ott az előszobában térdre ereszkedett és átfogta a derekát és csókolta a cipőjét.

— Csak egy negyedórát maradhat, — sugta a szép leány — papa hazajön, csak egy vizitre ment el s ha itt nem éri, akkor holnap megint jöhet. Szeret?

— Nem felelt szóval, de feleletét nem lehetett félreérteni.

II.

— Ne jöjjön — sugta, amint elsuhant, a boldogan kalspot emelőnek, aki megkövesedve áll s nem mert utána sem nézni.

Mit jelentessen ez? Ő rendelkezte ide, a Vácintcába, egy félóra óta várta, s amikor végre jön, ne mehessen vele? Mire megfordult, nyomát sem látta többé a keresett alának, mely mintha ruhája szárnyain csak úgy lebegett volna a föld színe fölött.

után a dolgok a maguk megkezdett útján haladnak előre, és a kormány, amely az utat folytatja, kétségtelenül azzal az eltökéltséggel teszi ezt, hogy a még várható egyéb akadályoknak is szemébe néz és azokkal, a többség támogatása mellett, meg akar küzdeni.

Lukács László a királynál.

A kormány bírja az uralkodó bizalmát.
— Jankovich Béla kultuszminiszter.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bécs, február 26.

Bécsből jelenti tudósítónk: Lukács László miniszterelnök mai audienciájához, amely délután fél kettőkor történt meg, különböző kombinációkat fűstek. Ezekkel a híresztelésekkel szemben például a legjobban informált helyen kijelentették, hogy Lukácsot nem rendelték audienciára, hanem a miniszterelnök maga kérte a legfelsőbb kihallgatást, amelyet a kabinet egy tagjának lemondása mindig szükségessé tesz. Egyébiránt már tegnap Zichy János gróf nyilatkozatai után nem lehetett kétség az iránt, hogy Lukács ma a politikai helyzetről tett jelentések során bejelenti a királynak Zichy lemondását és azonnal megteszi előterjesztését az utód személyére vonatkozólag is.

A miniszterelnök a legteljesebb biztonsággal nézhetett a mai audienca elébe, mert a munkapártnban tegnap este megnyilatkozott egyöntetű hangulat és Khuen Héderváry nagyjelentőségű nyilatkozata megnyugtathatták aziránt, hogy Zichy visszavonulása a kormány és pártja közti viszonyt nem befolyásolta. De nem befolyásolhatták a kormány helyzetét más irányban sem azok a közel-fogható célzata ellenzéki támadások, amelyek egyenesen a miniszterelnök személye ellen irányultak. Az elvakult támadások legfrissebb kuriózumja az a mese, hogy Lukács László sajtókezűleg vette át a híres négy milliót a miniszterelnökségen. Az új fantazmagória nem is szorul cáfolatra, annyira köztudomású, hogy Lukács László nem volt miniszterelnök és nem vehetett át semmit a miniszterelnökségen a kérdéses időben. Az ilyen láthatóan rosszindulatú hírek nem lehetnek befolyással a kormány politikai pozíciójára.

A miniszterelnök Bécsben.

Bécsből jelenti: Lukács László miniszterelnök tegnap este titkára, *Latinovich* Endre dr. ki szeretében Bécsbe érkezett. Az est folyamán senkivel sem érintkezett a miniszterelnök, megvacorált és már kilenc órakor hazatért a magyar minisztérium palotájába.

A miniszterelnök ma korán reggel fölkel és egyedül dolgozott. Féltkor a miniszterelnök a kabinetirodából értesítést kapott, hogy a király félkettőkor fogja őt fogadni.

Délután tíz órakor *Poppert*, a Wiener Bankverein igazgatóját fogadta a miniszterelnök, aki vel negyedórát értekezett. A miniszterelnök az után, még a délutáni folyamán, hosszabb beszélgetést folytatott Budapesttel, ahonnan a miniszterelnöki sajtóiroda jelentést tett neki a főrendiház tegnapi ülésének lefolyásáról és a *Magyar Hírlap*-nak az *Elek* Pál ügyre vonatkozó cikkéről. A miniszterelnök intézkedett, hogy ez utóbbi közleményre vonatkozólag Budapestnél hivatalos nyilatkozatot adjanak ki. Majd egyes miniszterekkel beszélt telefonon a miniszterelnök, aki ezután, tizenegy órakor, *Vértessy* Gézátt, a király személye körüli minisztérium államtitkárát fogadta.

A fentebb említett miniszterelnöki hivatalos nyilatkozat a következő: „A *Magyar Hírlap* tegnapi számában *Elek Pál koronatanácsa* címmel hosszabb cikket közölt, amely azt fejezte ki, hogy Tisza István grófnak közvetlen tudomása volt *Elek* Pál és Lukács László miniszterelnök elszámolásáról s a só szerződés folytán a Magyar Bank által a pártkasszába beszolgáltatott összegekről. A Magyar Hírlapnak ezzel a közlésével szemben a *Bud. Tud.* ma kijelenti, hogy ez a cikk „hírszűrésből és ellentmondásokból hemzseg” s hogy a benne foglaltakkal szemben a miniszterelnök fenntartja mindazt, amit a képviselőház legutóbbi ülésén *Désy Zoltán* vádjaival válaszul előadott.”

A miniszterelnök mai kihallgatása azért maradt délután félkettőre, mert a kihallgatást megelőzően marsaltanács van a királynál. Jól informált körökben egészen bizonyosan tudták, hogy a mai kihallgatás eredménye a kormány pozíciójának szempontjából rendkívül kedvező lesz.

Lukács Zichy lemondásáról.

Bécsből jelenti: Lukács László miniszterelnök ma délután a sajtó néhány képviselőjét fogadta. A hírlapírók azt kérdezték, igaz-e, hogy Zichy János gróf közoktatási miniszter lemondott? Lukács megerősítette a hír valóságát. A következő kérdés ez volt:

— Várható-e a mai kihallgatáson döntés Zichy lemondása dolgában?

Lukács így válaszolt:

— Erre a kérdésre nem felelhetek.

Végül azt kérdezték a miniszterelnöktől, várható-e a mai audiencián olyan döntés, mely az egész kormány állására kihatna?

— Ez — mondotta Lukács — semmi esetre sem várható.

A király bizalma.

Bécsből jelenti: Egy óra után Lukács László automobilbaült a Magyar Ház előtt és Schönbrunnba ment. Vele volt a titkárja is. Schönbrunnban előbb a kabinetirodába ment, majd pontban félkettőkor őfelsége dolgozószobájába lépett. A király mindjárt szóba hozta Zichy János lemondását és annak okát, mire a miniszterelnök megtette észrevételeit.

A Magyar Házban fél három órakor érkezett vissza a miniszterelnök a schönbrunni audienciáról, amely pontban félóraig tartott. Lukács László visszaérkezése után közölte, hogy a király elfogadta Zichy János gróf nyilatkozatát a közoktatási miniszter lemondásáról és megbizta a miniszterelnököt, hogy a megüresedett miniszteri tárca betöltésére tegye meg a javaslatot. Arra nézve, hogy ki lesz Zichy János gróf utóda, formális előterjesztés az audiencián nem történt. Kijelentette még Lukács, hogy a kormány lemondásáról egyáltalán nem volt szó.

A miniszterelnök nyilatkozataiból azt a meggyőződést nyerték a jelenvoltak, hogy a kabinet és annak elnöke őfelsége legteljesebb bizalmát bírják.

Jankovich Béla kultuszminiszter.

Bécsből jelenti: Őfelsége Lukács László miniszterelnök előterjesztésére Jankovich Béla valóságos belső titkos tanácsost, a vallás- és közoktatási minisztérium állami karát vallás- és közoktatási miniszterré nevezte ki. Az erre vo-

Mit jelent ez? Még töprengett rajta, lassan előre dőcögve a néps utcán, mikor egyszer csak szembejön vele — ifjan, vidáman, ártatlanul s mintha az előbb nem is ő lett volna, elébe nyújtja a kezét:

— Ah, maga itt sétál? Hát kísérjen el.

— Édes! — rebegi az ember.

— Örülök, hogy találkozom magával, már olyan régen láttam s olyan unalmas egyedül menni. Volt tegnap a premiérenél? Nagyon szerettem volna ott lenni, de papa azt mondta, nem lányoknak való. Én sohasem voltam premiéren, mert leány vagyok. No de nemsokára asszony leszek s akkor minden premiéren ott leszek.

— Nemsokára asszony lesz? — kérdi előlő szívveréssel az ember. — Jolán, mit jelent ez?

Hirtelenében megváltozott a leány arca s most már halkán, egészen más hangnemből beszélt.

— Csak beszéltem, hogy a járókelők lássák, hogy beszéllek. Az imént nagy baj volt. Mögöttem jött a papa s ha együtt lát, akkor jaj nekem. Papa ugyanis előbb utóbb ki fog dobni.

— Magát kidobni, miért?

— Meglássa, ki fog dobni. Papa féltékeny rám, utánam les, talán sejt valamit, s én, hogy félrevezessem, kacárkodtam valakivel. S most arra féltékeny.

— A papa? Féltékeny?

— Igen, nem úgy, ahogy maga gondolja, hanem azt hiszi, hogy anyátlan leányra nagyon vigyázni kell. S igazán is van, hiszen maga tudja legjobban, hogy mennyire van igazán...

— Most itt a baj — gondolta az ember s pontosan az következett, amit előre gondolt.

— Hát igen, anyátlan leány vagyok, oly könnyű volt engem megszedíteni. Szerettem magát, de ki tette, ki tette, hogy szeressem magát? A papa ki fog lökni, mihelyt meg tudja, ki fog lökni.

Érezte, mit vár feleletül a leány, ezt kellett erre mondania:

— Miért? Hisz szerettem magát s ha megkérem a kezét, minden rendben van.

De még védekezett, még ellentállt a helyzet szuggesziójának. Tudta, hogy a papa nem gyakorszik, hogy a papa nem féltékeny, hogy nem les leánya után. Jolán provokálni akarja a megkérést, de ő sohasem volt szerelmes ebbe a lányba s rémüléssel gondolt az eshetőségre, hogy ezzel a gyönyörű leányteremtéssel más kapcsa is legyen, mint a múlt szerelmi viszony.

S Jolán is érezte, hogy a kelepce nem vált be s hirtelen változtatott rajta.

— S még igazán sincs, hiszen köztünk nem történt semmi. Még ha igazán volna, még ha igazuk volna a pletykázóknak. Persze, együtt látnak, a családeknek is van szemük meg nyelvük, meg én sem tudok komédiázni s érzem, mint pirulok, sápadok, ha magát látom, ha valahol a nevet kiejtik. Maga persze nem érez semmit, de én... de én...

Most megemberelte magát az ember.

— Jolán, én kompromittálom magát? Erre sohasem gondoltam. De ha úgy van, bármennyire szeretem is magát, kerülni fogom ezentúl. Legyen ez az utolsó találkozásunk.

— Azért sem — szól szinte kiáltva a lány.

— Itthagyna, elthagyna? Eilenkezőleg. Ha már hiszik rólam, legalább legyen igaz. A szeretője leszek, a lakására akrok menni!

— Soha! — szól megröppenve és kétkedésben némileg meginogva az ember. — Én szeretem magát, csakja az üdvösséget jelenti nekem, de megrontani nem fogom soha!

— Soha? — A szép lány oldal feléig győlökődve néz az emberre. — Igaza van, maga gentleman, maga csak elköveti a gaszágokat, de nem képes reá.

— Jolán!

— Hagyjon el, íram. Különben, Isten őrnél, ebbe a boltba szándékoztam.

S már be is fordult.

Aznap este pedig beállított a lakására. Kis táskát volt a kezében.

— Jolán, mi ez?

Halovány volt, a szeme vörösré sirva.

— Kidobott! Előre tudtam.

— Lshetetlen.

— Nem voinék itt, ha nem így volna. Maga derék ember, nemes jellem. Magára rábízhatom magamat. Nem fog bántani.

— Hazudik, — gondolta már felig bódult agygyal az ember — s nem hiszek neki semmit s mégis úgy fogok tenni, mintha mindez igaz volna.

S átfogta két karjával a remegő leányt, aki most megtört és szerencsétlen és szűzies volt, s miközben felcsókolta a könyeit, miközben bízta, hogy csak menjen baba, vele megy és megkéri nyomban a papától a kezét, egyre mondogatta magában:

— Szamár, szamár!

matkozó legfelső királyi kéziratot a felség ma délután már aláírásával ellátta. A kabinetiroda a kéziratot már ma délután elküldte a miniszterelnökséghez, hova az holnap fog megérkezni. Öfelsége egyidejűleg *jelentette Zichy János gróftól állásától.*

A pártok hangulata.

A munkapártban igen lelkes volt a hangulat. A párt vezetői örömmel hangsúlyozták, hogy a párt sohase volt egységesebb, mint a válságos napokban.

Budapestről jelentik: Ellenzéki körökben ma este igen nagy volt a lehangoltság. Állítólag most már a király személyét is bele fogják venni a harcba, miután a király nézetük szerint eddig még nem ismerte igazán a helyzetet, de Zichy János gróf most már teljesen felvilágosította öfelségét s ily körülmények között nem érhetik be azzal, hogy csak Lukács László személye ellen folytassák a legelkeseredettebb harcot. A Kossuth-pártkörben ma este a fuzióról beszéltek és hír szerint a Kossuth párt egy tagja Voloscába utazott, hogy erre vonatkozóan Justh Gyulával tárgyalásokat folytasson.

A miniszterelnök Budapesten.

Budapestről jelentik: Lukács László miniszterelnök ma este kilenc óra öt perckor érkezett Budapestre. Mintán az a hír volt elterjedve, hogy tüntetés készül ellene, nemcsak a pályaudvaron, hanem a pályaudvartól egészen a miniszterelnökségi palotáig, különösen a Lánchíd környékén a rendőrség erős készenléttel vonult ki, hogy elejét vegye minden tüntetésnek. Zavargás nem is történt. A miniszterelnök a pályaudvarról automobillal egyenesen a miniszterelnökségi palotába hajtatott.

VÁROS ÉS MEGYE.

Százezer koronás beruházás a rozoga kórházban.

— Az igazgató újabb panaszai. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 26.

Aradmegye kórházi bizottsága utoljára február elején foglalkozott a megyei kórházban észlelt és már teljesen tarthatatlanná váló állapotokkal. Az új kórház építésének ügye, amelyhez Urbán Iván báró főispán oly lelkes szeretettel fogott hozzá, a Spitzer-alapítvány felhasználása körül megfenséklent és a kórházi bizottság már nem is ezzel foglalkozott, hogy milyen legyen az új kórház, hanem azzal a kérdéssel, hogy mit kell, mit lehet tatarozni, földozgatni a régi kórházi épületen. A multkori ülésen még csak egy mosókonyha építéséről volt szó, mert Zimmermann Károly dr. igazgató főorvos azt jelentette, hogy a kórház mai mosókonyhája életveszélyesen dőldező.

A közel jövőben azonban újabb kórház-toldozás-foldozással kell foglalkozni a kórházi bizottságnak. Zimmermann Károly dr. igazgató-főorvos ugyanis kénytelen azt jelenteni a kórházat fenntartó vármegyének, hogy ma már annyira szűk, annyira telezsufolt az öreg kórház, hogy a kórházi személyzet lassankint kiszorul az épületből. Így egy kórházi szolgáló részére már a kórházzal szomszédos Ferenc-tér 3. számú házban kellett lakást bérelni és ugyanoda azorult a kórház fehérneműjavító helyisége is.

Fontos előterjesztést tett a kórházigazgató a kórház fűtési bajai felől is. A hatalmas és sok épületből álló kórházat fával fűtik és ez a fűtés, de a lavágása, füstölő kályhák, a nedves, nehezen égő fa miatt elhangzó panaszok roppant sok bajt okoznak a kórház vezetőségének. Kissé erősebb télen, amikor jobban kell fűteni, folytonos

a betegek részéről a panasz, hogy a kórtermek hidegek. Így volt ez idén is. A rossz, elégtelen fűtés mindamelllett nagyon drága is. Zimmermann dr. kimutatja, hogy az utolsó öt évben 20 200, 17 900, 17 400, 22 300 és 23 400 koronába került a kórház fűtőfája. Öt év alatt százezer koronánál többet nyelt el a fűtés és a szükséglet a jövőben még csak fokozódni fog, anélkül, hogy tulajdonképpen jól és praktikusan fűlnének a kórházi termek.

Azt ajánlja tehát az igazgató főorvos a kórházi bizottság figyelmébe, hogy foglalkozzanak a központi fűtés gondolatával, mert bármely fűtésberendező vállalat beépíti a fűtő szerkezeteket azért az összegért, amelyet központi fűtés mellett tüzelőanyag árában a mai fával fűtéssel szemben megtakarítanak.

Lukács László

„köső szobra“.

— Az ellenzék durva tréfája. —

Saját tudósítónktól.

Budapest, február 26.

A választójogi törvényjavaslatról szóló bizottsági jelentés az eddigi előkészületek szerint március 3 ikán, hétfőn kerül a képviselőház elé s a Háznak ekkor kell intézkednie a javaslat napirendre tűzése iránt. A Háznak ez az ülése előreláthatóan zajos és izgalmas külsőségek közt fog lefolyni, mert az ellenzéki pártok, — amint ezt az intéző bizottság legutóbbi határozata is sejteti, — hétfőn bevonulnak a parlamentbe, hogy a kormánnyal és a javaslattal szemben tiltakozásukat kifejezzék.

Az intéző-bizottság tudvalevően ugy határozott, hogy a tiltakozás módját és formáját közvetlenül az ülés előtt fogja megállapítani, az ellenzék körében azonban egymást kergetik a képtelennél-képtelenebb ötletek, hogyan lehetne külsőségekben is minél visszataszítóbbá tenni ezt a demonstrációt. A sipo-lást és dobolást már elavult és unalmas tüntetési módnak itélik, s helyette valami másról akarnak gondoskodni. A fölmerült tervek között van egy, amely a Déry Lukács pör motívumait készül kihasználni a többség s a miniszterelnök ellen. Erről a szörnyszülött tervről, amely szinte osztatlan tetszéssel találkozott az ellenzéki képviselők közt, a következőket beszélük:

A hétfői ülésen az ellenzék gondoskodni fog róla, hogy azokon a karzatokon, amelyek a munkapárti oldalon buzódnak el, a hallgatóság sorában olyan emberek is helyet foglaljanak, akik *fi nom konyhasóval tömtek meg jóelőre a zsebüket* s akik ezt a materiát kellő pillanatban leszórják majd a többségre. Ennek a tervnek megvalósítását — mondják az ellenzéken — a rendőrség és a terembiztosok alig tudják majd megghusítani, mert nagyon bajos lenne mindenkit megmotosni, aki a karzatra jegyet szerzett.

De a szóval való tüntetésnek, amelyre az ellenzék készült, ez a karzati só eső csak az egyik eszköze lenne, ezenkívül az ellenzéki képviselők maguk is felhasználják a só-t arra, hogy borsót törjenek vele a többség orra alá. Ez vagy olyan formán történne, az eddigi készüldés szerint, hogy az ellenzék egy rengeteg nagyságu marhasó-tömböt cipel magával a hétfői ülésre s ezt elhelyezi a Ház asztalára, az ott kénál levő törvénykönyvekből készíttve talpazatot a só monéumentum számára. Egy másik verzió szerint pedig egyenesen Lukács László miniszterelnöknek kósóból ki faragott szobrát helyezi el így az asztalon s a szobor elkészítését egy neves ellenzéki szobrász állítólag már el is vállalta.

Hogy az ellenzék mit fog majd megvalósítani ebből a farsangi izé és gyermekek készüldéséből, az persze nemcsak rajta mulik. Előrelát-

ható ugyanis, hogy a munkapárt nem nézné egy kedvűen ezt a bárdolatlan tréfát, a provokálásra hasonló modorban felelné, ebből pedig zajos jelenetek és összetűzések egész tömkelege származna.

Egy betű miatt.

— Várady Zsigmond halálának oka. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Nagyvárad, február 26.

Hitelt érdemlő helyen olyan részletek kerültek nyilvánosságra Várady Zsigmond dr. halálának okáról, amelyek a maguk fantasztikus és mégis igaz voltával csak fokozhatják azt a megdöbbenést, amelyet a nagynevű férfiú öngyilkossága kiváltott mindenkitől.

Várady Zsigmond halálának közvetlen oka ezek szerint egy betű volt. Egy I betű.

Mikor Várady Zsigmond kilépett a munkapártból, néhány régi jóbarátjától vált meg. A milyen szívósan ragaszkodott demokratikus elveihez, épen annyira fájt neki, hogy néhány kedves bajtársát — köztük a politikai világ legelőkelőbbjét — otthagya. Mint érzékeny ember, folyton azzal a gondolattal foglalkozott, hogy haraguznak reá és a régi vonzalmat vele szemben nem tartják fenn. A Semmeringen ezzel a gondolattal foglalkozott. Ez nem hagyta nyugton. Szeretett volna biztatást, kinyilatkoztatást hallani arról, hogy haragot nem táplálnak vele szemben azok, akikhez évtizedes politikai és személyi összeköttetés fűzte.

Szerdán — az öngyilkosság péntekre virradó éjszaka történt — rapszódikus hangu levelet írt Budapestre Várady Gábornak. Felkérte, hogy sürgősen keresse fel a politikai élet egyik vezetőjét, íesse le előtte zaklatott lelkiállapotát és kérje meg: nem veszi e tőle zokon kilépését és nyit levelét? Neki erre a megnyugtatóra szüksége van, ha idegességét csillapítani akarja. A választ táviratilag kéri.

Csütörtökön egész nap izgatottan várta Várady Zsigmond dr. a táviratot Budapestről. A sürgöny azonban nem érkezett meg. Este le akart fekdüni: de a felelet nem hagyta nyugodni.

Az esti órákban tehát telefonon felhívta Várady Gábor drt Budapesten. Érdeklődni akart: megtette e Várady Gábor azt a látogatást, amire felkérte. Várady Gábor azonban nem volt otthon, a felelsége pedig nem tudott felvilágosítást adni.

Ezalatt ugyanis az történt, hogy Várady Gábor eljárt a küldetésében, megnyugtató választ kapott és ezt a kora esti órákban megtáviratozta a Semmeringre. Nem akarta azonban, hogy Várady Zsigmondot felköltsék a távirattal s ezért ráírta a J betűt, vagyis azt a jelet, amely szerint a táviratot csak nappal kell kézbesíteni. (Nappal = Jour.) Nem gondolt arra, hogy dr. Várady Zsigmond ilyen végzetes gondolattal foglalkozik s hogy a táviratot már reggelig nem tudja bevárni.

És Várady Zsigmond csakugyan nem várt tovább.

Amikor másnap — pénteken — Várady Zsigmond agyonlőtte magát, a J betűs távirat ott fekdüi a szálloda portásánál.

Ha a betűt nem írják reá és a táviratot még éjszaka kézbesítik: talán minden másképp történt volna.

Bordé Ferenc, Nagyvárad város főjegyzője, aki közvetlenül a tragédia után látogatást tett a családnál, ezeket mondotta ebben a különös ügyben:

— Nem nyilatkozhatom, mert megígértam a családnak, hogy arról, amit Várady Zsigmond halálának okáról és közvetlen előzményeiről elbeszéltek, — ami eddig nem került nyilvános-

ságra — egyelőre nem szólok semmit. Addig legalább nem, míg a mostani politikai helyzet tart. Annyi tény és való — ezt megerősíthetem, ha már valahonnan kiszivárgott — hogy a halált csakugyan egy J betű siettetette. Ha az a J betű vince ott, Várady Zsigmond talán ma is él. A részleteket Teleszty János pénzügyminiszter és Várady Gábor tudják. Nekem az utóbbi beszélt el és én egyelőre nem mondhatok többet.

Európa békéjének megmentése.

— A leszerelés korai hírei. —

Saját tudósítónktól.

Arad, február 26.

Nincs még leszerelés.

Bécs: A Reichspost mai száma a következőket írja: Az orosz kormány hajlandónak mutatkozott a galiciai határon tett rendkívüli katonai intézkedéseket visszavonni. Egyidejűleg az osztrák-magyar monarchiában is szabadságot fogják a zászló alá hívott galiciai tartalékosokat. Az erre vonatkozó hivatalos jelentést Bécsben és Pétervárról egyidejűleg adják ki.

A Reichspost cikkére vonatkozólag a külügyminisztériumhoz közel álló körökből a következő nyilatkozatot tették:

— A román-bolgár kérdés megoldását, mint az már ismeretes, a két kormány a hatalmakra bista. Romániának az a kívánsága, hogy ezek a tárgyalások Pétervárról tartassanak meg. Minthogy ez ellen sem a monarchiának, sem más nagyhatalomnak nincsen kifogása, valószínű, hogy a döntőbíró valóban az orosz fővárosban fog összeülni. Leszerelésről egyelőre szó sem lehet. Valószínű, hogy a tartalékosok egy részét március elején szabadságot fogják, lehet, hogy ezek a szabadságolások nagyobb mértékűt fognak ölteni, általános leszerelésről azonban, ismétlem szó sincs. Albánia határainak dolgában a hatalmak között általános a közlekedés a valószínű, hogy azok a differenciákat, melyek ebben a tekintetben a monarchia és Oroszország között fennállnak, simán áthidalhatók lesznek. A londoni nagykövetségi reünio holnapi ülésén a napirend első pontja a román-bolgár viszály lesz, de nem lehetetlen, hogy az albán kérdés is szóba kerül. Általában a helyzetről azt mondhatom, hogy a feszültség engedett és a diplomácia összes faktorai nagy optimizmussal tekintenek a jövő elé.

Prága: Az itteni lapok egyértelműleg azt írják, hogy a tartalékosok hazabocsátása már a jövő héten megkezdődik, az osztrák-magyar hadseregben épen úgy, mint az orosz hadseregben. A bécsi és pétervári kabinetek között megegyezés jött létre, melynek értelmében egyidejűleg szabadságolják a tartalékosokat.

Bécsből jelentik: Korai az a hír, hogy az osztrák magyar monarchia a legközelebbi napokban megszünteti a rendkívüli katonai intézkedéseket. Míg bizonyos feltételek be nem következnek, addig a leszerelésről szó sem lehet. A Militarische Rundschau félhivatalosan közli, hogy ezidő szerint a hadügyminisztérium még nem szünteti be a katonai óvintézkedéseket, csak azt tervezi, hogy az északi állomáshelyekről nagyobb mennyiségben szabadságoltatja a tartalékos katonákat. A déli állomáshelyeken ez csak akkor fog megtörténni, ha a helyzet teljesen tisztán fog állani a Albánia határait véglegesen megállapítják.

Bécsből jelentik félhivatalosan: A Reichspost ama jelentését illetőleg, hogy legközelebb hivatalos nyilatkozat várható Ausztria Magyarország és Oroszország részéről a demobilizálásra vonatkozólag, beavatott körökben kijelentik, hogy bizonyos körülmények között lehetséges, hogy Ausztria Magyarország katonai intézkedéseinek egy részét

visszavonja, de azt, hogy ezek a körülmények már beállottak, ma, itteni beavatottak körökben még nem erősíthetik meg.

Béke felé.

A külügyminiszter hivatalos lapja, a Fremdenblatt mai számában szenzációsan érdekes cikket közöl a békétárgyalások mai állásáról. A cikk szerint most már teljes bizonyossággal lehet látni, hogy a válság komoly komplikációk nélkül fog elmulni. Még csak az albán kérdésben vannak nézeteltérések.

A Fremdenblatt mai számában konstatálja, hogy a balkáni válság immár negyedik hónapja tart és csak a legutóbbi napok hoztak bizonyos megkönnyebbülést. Az orosz miniszterelnöknek egy osztrák publicista előtt tett nyilatkozata és az osztrák miniszterelnöknek egy küldöttség előtt tegnap mondott szavai nem fogják hatásukat tévesztetni. Sőt megerősítik a bizodalmat abban, hogy a nagyhatalmak és az államférfiak minden törekvése: az európai béke fentartása, az ellentétek elsimítása és a surlódások kiküszöbölése. A két miniszterelnök természetesen a konkrét vitakérdésekről még semmiféle nyilatkozatot nem tehetett. A hadviselő felek között, valamint a román-bolgár vitakérdésben az ellentétek eloszlátása eddig nem történt meg, majd így folytatja:

— E fontos problémákhoz, melyek eddig megoldatlanul maradtak, hozzájárul még az albán kérdés. Az önálló albán állam határaitól megegyezés egyáltalában nem jött létre, sőt épen ennél a kérdésnél még tetemes nézeteltérések vannak. Ez ellentétek áthidalása már abból az okból is nagy nehézségekkel találkozhat, mert az osztrák-magyar monarchia ugy ebben a kérdésben, valamint a balkáni probléma megoldásával összefüggő többi kérdésben is már igen sok tanujelét adta előzékenységének,

Világosan és józanul kell néznünk a tényeket, — folytatja a Fremdenblatt, — ha a valószínűleg megfelelő képet akarunk nyerni a jelenlegi nemzetközi helyzetről. Ezzel kapcsolatban a béke akarását, mely az orosz és az osztrák miniszterelnök nyilatkozataiban kifejezésre jut, nem szabad ignorálni, mert az alkalmas arra, hogy megnyugtató hatást gyakoroljon és tápot ad annak a reménynek, hogy a mostani válság további komoly komplikációk nélkül fog elvonulni.

Belgrád: A kormány a rendelkezésére álló sajtóval hangulatot akar kelteni a monarchiával való jóviszony fenntartása érdekében. A mai lapok azt írják, hogy Szerbiának létező, hogy jóbarátságban legyen monarchiákkal a különösen Pasic miniszterelnök dolgozik ennek érdekében.

A nagykövetségi reünio.

London: Jól értesült körökben nem tartják valószínűnek, hogy a nagykövetségi reünio holnapra várt ülésén már sikerülne megoldani azokat az ellentéteket, melyek az albán kérdésben Ausztria-Magyarország és Oroszország közt még fennállnak. Mindenki meg lesz elégedve, ha az angol parlamenti ülészek megnyitására, tehát körülbelül március második feléig létrejön a megegyezés a hatalmak között. A reünio holnapi ülése első sorban a Románia és Bulgária közt való közvetítéssel fog foglalkozni és csak ha idője marad rá, fogja az albán kérdést is tárgyalni.

A monarchia közvetít.

Berlin: A külügyminiszteri hivatalban valótlannak jelentik ki azokat a híreket, mintha Németország és Oroszország mandátumot kaptak volna, hogy Bulgária és Románia között a közvetítést megkezdjék. Még csak tárgyalások folynak a londoni nagykövetségi reünión a nagyhatalmak intervenciójának módjáról, mely feltétlenül csakis együttes formában történhetik meg. Az sincs ki zárva, hogy a tárgyalások színhelyéről később Pétervárt választják.

Bukarest: Majdnem egészen bizonyos, hogy a hatalmak Ausztria Magyarországot és Oroszországot fogják megbízni azzal, hogy nevükben a közvetítést Románia és Bulgária közt keresztülvigyék. A konferencia helyéül Pétervárt választják.

Németország és Franciaország.

Párisból jelentik: A hadügyminisztériumban megtörténtek az intézkedések a keleti határon levő helyőrség létszámának felemelésére.

Páris: A lapok jelezték, hogy Dalcassé Pétervárra utazása közben megáll Berlinben is. A nagykövetségi utazása tényleg tervbe van véve. A pétervári Rjec jelenti, hogy Thurn-Wallassina gróf pétervári osztrák magyar nagykövetségi az utóbbi időben többször kérte felmentését, mert az orosz klíma ártalmas egészségére.

Szerbia követelése.

Belgrád: Szerbia a hadikárpótlás dolgában teljesen függetlenül akar eljárni, nem törődve sem a hatalmak kívánságaival, sem a szövetségesei igényeivel.

A szerb pénzügyminisztériumban egy expozé kidolgozásán fáradoznak, amely Szerbia anyagi követeléseit fogja tartalmazni. Az expozé a szkupstina elé kerül. Beavatott körökben azt hiszik, hogy háromszáz millió korona lesz a szerbek követelése. Azzal indokolják a szerb pénzügyminisztériumban ezt a horribilis követelést, hogy Szerbiát, mint a többi Balkán-államokat is, kötelezik a nagyhatalmak a török állami adósságok egy bizonyos részének letörlesztésére és azonkívül Szerbia a hadikárpótlásból saját költségeit is törlesztetni akarja. Épen ezért függetlenül kell eljárnia a kérdésben, mert csak Szerbia tudhatja: mennyibe kerül neki a hadjárat.

Drinápoly ostroma.

Páris: A Matin jelenti Drinápolyból: A bolgárok kétségbeesett, de teljesen sikertelen rohamokat intéznek a város ellen. Kegyetlenül bombázzák azokat a részeket, melyeket golyókkal elérhetnek és nem kímélik a löszert, de célt aligha érhetnek el ezekkel a dühös támadásokkal, mert a város, a melyet Sukri pasa és emberei hősiességgel védelmeznek, jól el van látva élelmiszerekkel és lőszerrel és a támadást, ha kell, még hetekig is kibírhatja.

Konstantinápoly: A Tanin értesülése szerint a görögök negyven ezer embert Szalonikiból Karaterián és Koricán át Janinába küldöttek.

Konstantinápoly: A lapok azt írják, hogy Cabri őrnagy, a komité ismert tagja, aki a júliusi forradalomban nagy szerepet játszott, szerb fogságba került.

Konstantinápoly: A nagyvezír felkérte az osztrák magyar nagykövetséget és közölte vele, hogy szikratáviratot kapott Sutri pasától, aki arról értesíti, hogy a Drinápolyban levő idegeneket eddig semmi baj sem érte és mindennel, amire szükségük van, el vannak látva. Husz osztrák és magyar, valamint harminc német birodalmi alattvaló is van az erődben, azok között, akik a drinápolyi osztrák magyar konzul védelmében vannak. Sutri pasa megengedte, hogy a drinápolyi szikratávirót, amikor az hivatalos táviratokkal nincs elfoglalva, az összes Drinápolyban levő idegen konzulok és magánszemélyek is használhassák.

A sarköji ütközet.

Konstantinápoly: A kormány visszautasítja a bolgároknak állításait, mintha a törököknek Sarköjnél a legutóbbi harcban több mint ezer halottjuk lett volna. Sarköjben két század török katonaság szállt partra és megtámadott két bolgár zászlóalj. A támadás oldalról történt, úgy hogy a bolgároknak sietve vissza kellett vonulniuk. A törököknek sikerült hat bolgár zászlóalj, mely segítségül jött, sakkban tartani. Minden teljes rendben ment végbe, ép úgy az élelem és a munició visszaszállítása a hajóra is. A bolgároknak 300 halottjuk és számos sebesültjük, a törököknek 35 halottjuk és 56 sebesültjük volt.

Ezer korona

az ékszerlovajkézrekerítőjének

— Diósy Nusié az ujjnyom. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 26

Ha eddig is a közönség legszélesebb körének érdeklődése kísérte Diósy Nusi ékszerlovajának kutatását, keresését, azt a szenzációs bűnügy rendkívül rejtélyes voltával, a kirabolt primadonna népszerűségével és az eltűnt ékszerek értékének nagyságával lehetett magyarázni. Holnap-tól kezdve eme természetes okokon kívül még igen tekintélyes anyagi haszon is vár arra, aki találékonyágát, ötletességét és főként idejét a homályos esemény megvilágítására szánja és komoly elhatározással beáll a detektívek amugy is elég tekintélyes sorába.

Ma délelőtt ugyanis megjelent Diósy Nusi a rendőrségen és kijelentette *Green* Nándor főkapitány előtt, hogy ezer korona jutalmat ad annak, aki a tettes nyomára vezet a hatóságot és az ékszereket kézre keríti. A primadonna eme kijelentését jegyzőkönyvbe foglalta Szepekovszky Teofil rendőrhadnagy és Diósy a jegyzőkönyv aláírása után távozott a városházáról.

Mint megírtuk a rendőrség az aradi színháznál ismert és Aradról eltűnt titakzatos viselkedésű fiatal embert keres és azért Valenta József detektív Budapestre utazott. Ugy látszik azonban, hogy ez a nyom sem jelenti az eredményes munka kezdetét, mert a detektív semmiféle jelentést nem adott a főkapitánynak. Még nem érkezett Aradra, de azt sem jelenti, hogy az ékszerekre, vagy a tettesre vonatkozó pozitív adatok hirtokába jutott volna.

A közönség igen széleskörű érdeklődésének igen jellemző megnyilvánulása az, hogy majd minden órában jelentkezik valaki a rendőrségen — előkelő társadalmi állású egyének is — és az ékszerlopással, habár csak távoli vonatkozásban álló szóbeszédről, észleletekről mond el tudomására jutott dolgokat. Többen azért jelentkeztek, hogy közöljék a rendőrséggel azok neveit, akikről tudják, hogy az éksze lopát követő napok egyikén elutaztak Aradról és azt hiszik róluk, hogy súlyos okuk volt erre az utazásra. A rendőrség természetesen szívesen fogadja a jelentkezőket és ami adataikból felhasználható, azt hasznosítja munkája közben.

Ma érkezett meg Budapestről Gábor Béla dr. nak, az országos bűnügyi nyilvántartás daktiloszkopiai osztályvezetőjének véleményes jelentése a felküldött ujjlenyomatokra vonatkozólag. E szerint a szekrényen talált ujjnyomok Diósy Nusi kezétől származnak. Mikor a primadonna a lopás fe fedezése után a színházból sirva haza futott és meglátta a kifosztott szekrényt, balkezét annak egyik ajtajára tette és zokogva hajtotta kezébe a fejét. Ekkor nyomódtak le az ujjai.

Diósy Nusi, mint említettük, a mai nap folyamán ezer koronát tűzött ki annak, aki az elrabolt ékszerek nyomára vezet. Munkatársunk fekereste ma a szegényházban Gajdos Pált, a primadonna volt insát, hogy közölje vele ezt a hírt. Gajdos, aki éppen a pincében kártyázó öregeknek kibicelt, egykedvűen vette tudomásul ezt a hírt.

— Mit érdekel ez engem, mért mesélik ezt nekem — mondotta. — Hiszen ha én tudnám, hogy ki volt a tettes, hamarabb megmondtam volna. Nem vártam volna vele ideig. Nem hagytam volna, hogy meggyanusítsanak, az újságokba kiírják, hogy én loptam el az ékszer, amikor pedig ártatlan vagyok. De még ha nyomra is tudnám vezetni a rendőrséget, akkor se fogadnám el az ezer koronát a Nusi nagyságától. Mástól igen, de tőle nem. Tegnap különben itt volt nálam a nagysága. Kértem, hogy jöjjön ki hozzám, mert szeretnék vele beszélni. Tegnap ki

is jött és vagy tíz percig nagyon barátságosan beszélt velem. Nem haragszik ő rám, sőt még azt is megígérte, hogy ha megkerül a tettes, akkor megint visszafogad a szolgálatába. Bár csak megkerülne már, bizony magam szeretném ezt a legjobban. Rosszul tette a rendőrség, hogy az első perctől kezdve csak engem gyanúsított, velem foglalkozott, s azalatt a tolvaj azépen elmenekülhetett.

— De hát a látszat maga ellen szólt, különösen, mert olyan sokáig tartózkodott akkor este a lakásban.

— Hát csak a dolgomat végeztem el. Ha meg nem végeztem volna el rendezesen, akkor azt mondták volna, hogy azért nem végeztem el, mert az ékszereket loptam el azalatt, míg dolgoznom kellett volna. Csak megkerülne már a tettes, tudnám, hogy mit csinálnék. Mégse járja, hogy ártatlanul szenvedjek, az egész városban rágalmazzanak, amikor az egész tgyhöz semmi közöm sincs.

Kopcsányi Kristófné a vármegye oltalmában.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 26.

Megemlékeztünk tegnapelőtt arról a szomorú sorsról, amelybe Arad város egykori tanácsnokának, Kopcsányi Kristófnak nyolcvan éves, magával tehetetlen, gyenge elméjű özvegye került. A matróna 1908. év január hónapja óta Aradkövi községben levő szállójának kolnájában él, s teljesen ki van szolgáltatva vincellérének, Teteliuna Péternek, aki a magával tehetetlen urnó vagyonával is úgy rendelkezik, mintha az a sajátja volna.

Az aradi rendőrség közbelépésére, mint azt megírtuk, most az aradi árvaszék készült közbe lépésre, mert özv. Kopcsányinének egyik volt aradi szomszédja, Buja Sándor jószágigazgatósági titkár, továbbá Baross Ferenc dr. Aradvármegye főszolgabírája, tudomást szerezve a vincellér viselkedéséről, eljárak *Green* Nándor főkapitánynál és arra kérték, hogy vegye kezébe a szánalomra méltó asszony sorsát. Ismertettük a rendőrségi nyomozás adatainak egy részét, most írjuk meg, hogy évek óta, egy a rendőrség előtt ezideig ismeretlen parasztember jelenik meg a városi pénztárnál és az özvegy nevében felveszi annak negyven korona kegydíját, de arról sincs senkinek tudomása, vajon át is adja-e a pénzt özv. Kopcsányinének, ahiről meg van állapítva, hogy egyáltalában nem tud különbséget tenni a pénznemek között és mindegy neki, hogy vajon filért, vagy tíz koronás aranyat adnak a kezébe. Be van bizonyítva az is, hogy a tanácsnoknének két taksárkönyv volt, az egyikben hétezeröttszáz, a másikban hétezer korona volt elhelyezve egy-egy aradi pénztárnál. Mindkettőből eddig még ismeretlen egyének kivették a pénzt, úgy hogy az egyik könyvben csak kétezer korona, a másikban pedig csak néhány száz korona maradt.

Az aradi árvaszék sajnos a törvény betűihez kénytelen ragaszkodni és nem cselekedhetik gyorsan az özvegy sorsának megjavítására. Az illetőségi törvény szerint ugyanis Kopcsányiné, mint-hogy 1908. január hava óta, mint azt rendőri nyomozás mondja, Aradköviben lakik és ott ingatlan tulajdonos, tehát adófizető, elveszítette aradi illetőségét s ezért az árvaszék a legjobb akarattal sem gyakorolhat befolyást arra, hogy szánalmas helyzetéből kiszabadítsa s társadalmi állásának, valamint vagyona roncainak is megfelelő elhelyezéséről gondoskodják. Minthogy ennek a közigazgatási hatóságnak kezei meg vannak kötve, csak annyit cselekedhetik, hogy az irato-

kat sürgősen átteszi Aradvármegye árvaszékéhez, amely bizonyára magáérvá teszi jövőben és a magával tehetetlen szerencsétlen asszony ügyét, mint ahogy az már B. rosz Ferenc főszolgabíró meleg érdeklődéséből is látható volt eddig is. Ugy értesülünk, hogy özvegy Kopcsányinét az aradi Nők Otthonában helyezik el.

Hétfőn általános sztrájk.

(A szociálista párt határozata. — Ostromállapot Budapestén. — Vasárnap nincs munkaszünet.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, február 26.

A nagy politikai tömegsztrájk első dátuma állítólag csütörtökre volt tervezve. Ma este ugyanis a főváros és a környék szakmáinak bizalmi férfiai nagy közös ülésre voltak egybe hívva s ennek kapcsán terjedt el az a hír, hogy a tömegsztrájk csütörtökön délután három órakor kezdődik. Más forrásból az a hír szivárgott ki, mint azt ma megírtuk, hogy a tömegsztrájk jövő hétfőn vagy kedden lesz. Akkorra a képviselőház letárgyalja az előtte lévő kisebb javaslatokat s a Haz napirendjére tűzi a választójogi törvényjavaslatot.

A szociáldemokrata párt ma este, — mint Budapestről jelentik — értekezletet tartott, melyen megjelentek az összes szervezeti képviselők összesen kétezeröttszazan. *Wellner* Jakab előadó beszéde után a jelenlevők egyhanguan kijelentették, hogy az összes szervezetek lelkesedéssel fogadják a pártvezetőség felhívását követni, hogy sztrájkba lépjenek. Elhatározták, hogy a sztrájk kitörésének napját proklamáció után tudatják az egyes szervezetekkel s ez a proklamáció a sztrájk megkezdésének napján a Népszavában fog megjelenni.

Magánúton úgy értesül fővárosi tudósítónk, hogy valószínűleg hétfőn kezdődik meg az általános sztrájk és pedig abban az esetben, ha a képviselőház megkezdézi a választójogi törvényjavaslat tárgyalását.

A szociáldemokrata párt ma éjjel százezer példányban felhívást adott ki az állami üzemeknél levő alkalmazottakhoz, hogy vegyenek részt a munkásság nagy harcában. A tömegsztrájk az állami munkásokért is küzd — mondja a proklamáció — s ezért az állami üzemeknél levő munkások vegyenek szintén részt benne. Ha az összes munkások talpra állanak, nem érheti őket bántódás, ne hallgassanak a stréberekre, a besúgókra és a talpnyalókra. Egyesüljön minden elnyomott egy táborban a jog, a jövő, a tisztesség táborában. Uj március sok százazernyi hadserege vár benneteket. Talpra az országért s magatokért.

Budapestről jelentik: A budapesti malomcégek ma elhatározták, hogy március elsejétől július végéig hetenként csak négy napon őrölnek s a jövő héttől kezdve két hélig beszüntetik az üzemet. Ez az intézkedés már az általános sztrájkjal van kapcsolatban. A fővárosnál ma tanácsülés volt, amelyen elhatározták, hogy a jövő héten a kórházakban az ágyakat megdupláztatják és minden forgalmasabb utcákon mozgó rendőrallozmást állítanak fel. Ugyancsak az általános sztrájkra vezethető vissza a belügyminiszternek mai rendelete, mellyel a vasárnapi munkaszünetet beszünteti, azért, hogy a lakosság kellően elláthassa magát élelmiszerekkel. A rendőrségen is volt egy értekezlet, melyen a budapesti térparancsnok is résztvett. Ezen az értekezleten elhatározták, hogy a fővárost hat kerületre osztják, mert valószínű, hogy az általános sztrájk idején a kormány az ostromállapotot el fogja rendelni. A hat kerületben összesen övenezer katonát és csendőrt helyeznek el a rend fenntartására.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Heti műsor:

Csütörtök: *Oedipus király*, tragédia. *Ivánfi Jenő* vendégfelléptével. Bemutató előadás. (B. bérlet.)
Péntek: *Oedipus király*, tragédia. *Ivánfi Jenő* vendégfelléptével. (C. bérlet.)
Szombat: *A lengyel menyecske*, operetta. Új betanulással. (A. bérlet.)
Vasárnap: Délután: *Gül Baba*, operetta. Kista: *Ingyenelők*, népszimf. (B. bérlet.)

Az Aradi Képző- és Iparművészeti Társulat közgyűlése.

— *Műtárgyak kisorsolása.* —
 — Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 26

Az Aradi Képző- és Iparművészeti Társulat ma délután tartotta az évi közgyűlését *Csánk Lajos* alelnök vezetésével a város háza tanácstermében. Ez volt bizonyára az utolsó ülés, melyen az egyesület vezetősége amiatt panaszkodott, hogy megfelelő helyiség hiányában nem tudott akarátának tetsző intenzív működést kifejtteni, mert a kultúrpalota elkészültével annak kiállítási termei rendelkezésre állanak és a közel jövőben már grafikai és képzőművészeti kiállítások rendezésével óhajja a "művészet ügyét" szolgálni az egyesület.

A közgyűlésen megjelentek az elnök megnyitójában a nemzeti kultúra ápolására, a magyarság speciális művészeti érdekeinek istápolására szólította fel, majd *Miklóssy Ödön* titkár felolvasta a múlt esztendő történetét tartalmazó titkari jelentést és jelezte, hogy a jövő évben a virágos ablak és erkély pályázaton kívül nagyobb szabású képzőművészeti kiállítás rendezése is tervbe van véve. Borsi Aurél pénztáros jelentésének jóváhagyása után megtörtént az ez évi tagsági jutalék kisorsolása.

Harminkét műtárgyat juttatott az egyesület nyertes tagjainak, akiknek névsora a következő: Az Aradi és Csanádi egyesült vasutak, *Stengl Andor* iparfelügyelő, *Dániel Endre* főtitkár, *Tabakovits Emil* építész, *Kintzig Jánosné* uróné, *Barsy Aurél* állami tisztviselő, *Fábray Sándor* dr. vezérigazgató, *Vélszy Jenő* vasuti főtisztviselő, *Pataky János* tanító, *Neuman Dániel* gyáros, *Hönig Ottó* szivattyú-készítő, *Benedek Etel* tanárnő, *Funkelstein József* nagykereskedő, *Ring Géza* vezérigazgató, *Diószeghy László* festőművész, *Szeberényi Jánosné* uróné, *Zerkovitz Rezső* vezérigazgató, *Mimizán Kornél* banktisztviselő, *Montág Manó* földbirtokos, *Bobócs Iván* építész, *Tabakovits György* dr. ügyvéd, *Csánk Lajos* magánzó, *Illencz Lipót* festőművész, *Jankó Gyula* tanár, *Weisz Hugó* fényképész, *Töttössy Géza* jogügyi igazgató, *Bohus László* báró földbirtokos, *Aradi Verseny Egylet*, *Szabó Zoltán* szállásbirtokos, *Pásztor János* szobrász, *Nattland Bernát* takarékpénztári igazgató, *Hoffmann Erna* tanárnő, aki a nyerő számokat az urnából kihuzta.

A nyeremény tárgyak elismervény ellenében *Domán Sándor* szőnyegkereskedésében vehették át.

* **Kont Ignác** öröke. *Párisból* jelentik: A Soborne tanácsa vasárnap, e hó 23-án tartott ülésében döntött a magyar tanszék ügyében. Négy jelölt pályázott az egyetem magyar tanszékére, két magyar és két francia. A tanácsülésen a tanári kar egyik tagja felolvasta Napoleon egyik rendelkezését, a melynek értelmében csak francia állampolgárt lehet elsőrangú tanszékre (chairer magistrale) megválasztani. Felvetette a kérdést, hogy ilyenek tekintendők-e a magyar irodalmi tanszék. A kar többsége erre a kérdésre igennel válaszolt és így csak a két francia jelöltre rendelték el a szavazást. A többség *Bismarck* dajoni egyetemi magántanár mellett döntött és őt hívta meg Kont Ignác örökébe.

* **Aradi tanulók a magyarság szolgálatában.** Nem március elsején, szombaton, hanem a *jövő hét szerdáján*, március ötödikén délután fél öt órakor rendezi az Országos Iskolaegetület aradi fiókja az aradi tanulóifjúság közreműködésével koncertjét a színházban. Az aradi diáksereg és a leányövendékek hájos csapata ifjú szívének legtisztább lelkesedésével készül erre a szép eseményre, melynek nemcsak célja magasabb, hanem megvalósításának eszközei is eredetiek és kedvesek. Az ifjúság, az önzetlen lelkesedést gyermekesereg lelke ideáljának, a magyarságnak meg erősítésére lép a közönség elé és ami zsenge korától telik, szal siet a támogatására. A hangverseny a Ferenc téri polgári fiúiskola 200 növendékének karénakéval kezdődik. A polgári leányiskola II. osztályú növendékei teljesen új, svéd rendszerű torna mutatványokat produkálnak. Csikovsky egyik legszebb vonóanegyeseát adják elő *Aufricht* Gusztáv, *Czettel* Lajos, *Barra* Ernő és *Unger* Ernő középiskolai tanulók, ezután *Kiss József*: *Gedő vár* asszonya című gyönyörű költeményét szavalja *Kovács G. Valér*, míg *Heidelberg Albert* kísérő zenéjét játssza *Szántó Manó* tanítójelölt. Végül ismét kétszáz aradi diák, a Ferenc téri polgári iskola növendéke énekel népdalokat. A hangversenyt a színházi félélyárak mellett rendezti az egyesület.

* **A Kölcsey-egyesület könyvtára** csütörtökön délután a választmányi ülés miatt zárva marad. A választmányi ülés, melyen a március 9-ikén megtartandó tisztújító közgyűlést fogják előkészíteni, délután 4 órakor a Közművelődés H. zárában a Baross park felőli oldalon lesz.

* **A színigazgató közlései.** *Oedipus király* *Ivánfi Jenő* vendégfelléptével. Klasszikus és nagy jelentőségű művészi eseménye lesz csütörtökön az aradi színháznak: Sophokles klasszikus tragédiája, *Oedipus király* kerül színre Aradon először. Az antik tragédia hemutatóját *Ivánfi Jenő* vendégzereplésének köszönhetjük; a tragikus soron király alakját csak *Ivánfi* nagy kongeniális művészete tudja megérzékíteni. *Ivánfi Jenő* maga is nagy súlyt és fontosságot helyez *Oedipus király* előadására: az egész darabot *Ivánfi* maga rendezi. A direktció is nagy gonddal állította ki a darabot: teljesen új díszletek készültek a csütörtöki premierre, gyönyörű, korhűek ezek a díszletek, épen olyanok, mint a budapesti Nemzeti Színházé. A címszerepet *Ivánfi* játssza, a többi főszereplő *Follinuszné*, *Kesztler*, *Fáskerti*, *Hampel*, *Várnay*, *Baregi* dr., *Herold* lesznek. — *Szombaton* *Buchbinder János* operettjének, a *Lengyel menyecske*nek reprize lesz. Az operett teljesen új betanulással s jórészen új szereposztással kerül színre. — *Vasárnap délután* a *Gül Baba* daljáték, este pedig az *Ingyenelők* népszimf. kerül színre.

* **A mozi a gyermeknevelés szolgálatában.** A város pedagógusainak és pszichológusainak nagy elismerésére dícséretre méltó missziót tejt ki már hetek óta az Apolló-színház, amely a mozi vonzóerejét és nevelő hatását felhasználja a gyermekek földrajzi oktatására és ártalmatlan, könnyed szórakoztatására. Minden csütörtökön délután 3 órától 5 ig száz és száz hírcsú, mozolygó gyermekarc figyel a mozivászon végigszökő érdekességek felvételéket, a mozikomikus groteszk mozdulatait s a hájos kis gyermekművészek, *Bandiok* és a *Bubinak* kedves cinyeit. Holnap, csütörtökön ismét pazar műsorban gyönyörködhetnek a gyermekek. Szébbnél szébb természetutáni felvételekből és könnyekig kacagtató humoros képek kerülnek vetítésre. Mint minden gyermekelőadás, így a holnap délutáni előadásokon is félélyárak vannak.

* **A halál és az-anya.** (Andersen csodás meséje az Apollóban.) Andersen híres meséjét. A halál és az anyát mutatta be ma az Apolló-színház telt nézőtér előtt. A megkapó mese hamisítatlan művészettel, festői szingárgassággal van feldolgozva s nagyszerű látványosságot nyújt érdekes jeleneteivel. Az új műsor, amelynek mellékkepei is pompásak, holnap, csütörtökön kerül utóljára vetítésre, amire ezután is felhívjuk a közönség figyelmét. 177

* „**Nótáim**” címen adta ki *Mátrai Győző* kisenői főhercegi urad. tanító tizenegy dalát. Az értékes gyűjtemény *Bard Ferenc* és *Testvére* cégénél jelent meg s megrendelhető 250 koronáért a szerzőnél *Ki jön*.

* **Az „Athenaeum könyvtár” legnagyobb kötete:** *Anatole France*: Az Istnek szomszédai. Ára 1-90. Kapható *Kerpel Izsó* könyvkereskedésében.

* **A sárga csillag és a Szerlem és kötelesség** című remek kétfelvonásos dráma szerepel az *Uránia* mai műsorán, mely egyike a legjobban összeválogatottaknak. A két remek dráman kívül ugyanis *A tengerpart királynője* című eredeti humoros bohózat s a *Fetete* történet című szellemes vígjáték szerepel még a műsoron, amely holnap kerül utóljára vetítésre. Pénteken a páratlan érdekes dr. *Gal el Hama* ciklus szenzációs harmadik részét mutatja be az *Uránia*. Az érdeklődés az érdekesítő detektív kép iránt oly nagy, hogy az előreláthatólag több napig fog műsoron maradni. Megemlítjük még, hogy szombaton félélyárak mellett gyermekelőadást tart külön műsorral az *Uránia*. A gyermekelőadás délután fél négy órakor kezdődik. 176.

* **Megjelentek Kerpel Izsó** 100,000 kötetes kölcsönkönyvtárának magyar, német, francia- és angol új pótkönyzei és már kaphatók. E pótkönyzekek az elmúlt év minden jelesebb magyar és idegennyelvű ujdonságait tartalmazták.

* **60 kötet könyv 1 kor. 40 fill-ért, 180 hangjeggy 2 kor. 40 fill-ért** kaphatók kölcsönzésre *Kerpel Izsó* kölcsönkönyvtárában, Aradon.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Ki fogta el a rétsági rablógyilkosokat?

— *Rendőrkapitány pörve a kincstár ellen.* —

Távirattal tudósítás.

Vác, február 26.

Régi bűnügyi akták kerülnek napirendre abban az érdekes és egészen szokatlan pörben, melyet *Kalló Antal*, Vác város rendőrkapitánya indított meg a postakincstár ellen. A rétsági postarablógyilkosság a középpontja ennek a pörnek.

Amikor *Gillik* postakocsist és *Szanter* utitársát *Bóné Ferenc*, *Kadvány Dávid* Katalin pusztánál meggyilkolták és a rétsági postakocsit kifosztották az erdőben, a postakincstár 2000 koronát ajánlott föl azoknak, akik a rablógyilkosoknak nyomára vezetnek. Ismeretes, hogy évek múltak el és már le is mondták arról, hogy a tetteseket megkeressék, midőn Vácra egy betörés alkalmával egy házból nagyobb mennyiségű zsírt loptak el.

A nyomozás során kiderült, hogy a betörő *Bóné Ferenc*, aki időközben Vácra telepedett meg és élelmiszerral kereskedett. *Bóné* hosszas vallatásra elmondta, hogy a csantavéri postarablásban is részes. Itt *Kadvány Dávid* szabadkai lakos volt a társa. Ezen a nyomon indult el *Kalló* rendőrkapitány s végül sikerült megállapítania, hogy a rétsági postarablást sem követhette el más, mint *Bóné*, aki a környéket jól ismerte és *Kadvány*, bár a Vácra tegye levő *Bóné* erősen tagadott, a büntetés volt.

A rendőrkapitány *Szabadkára* táviratozott, hogy tartóztassák le *Kadványt*, ahonnan rögtön táviratban kérdezősködtek, mi a büne *Kadvány*-nak. *Kalló* Antal válaszában elmondta, hogy a szabadkai kovácsot alaposan gyanúsítani nem lehet a rétsági postarablással, mire a szabadkai rendőrség vallatásra fogta és *Kadvány* vallott, mint a parancsolat. E vallomás alapján, mert később mind a kettő megmásította, ítélte el a pestvidéki törvényszék a rablógyilkosokat életfogytig tartó fegyházra s a bűnügyi aktái lezárultak volna, ha a postakincstár kifizeti a kitűzött 2000 korona díjat.

A postakincstár azonban azon a címen, hogy nem *Kalló Antal* fogta el a tetteseket megtagadta a jutalom kiadását és a szabadkai rendőrség közt osztotta szét. *Kalló* rendőrkapitány most a bűnügyi aktáit lemasoltatva, az eredeti iratokkal felszerelve, a törvényszékhez fordult és pört indított a postakincstár ellen a 2000 korona kiadásáért.

Csalás nem létező százezrekkel.

— Feljelentett levegő-vállalat. —

Saját tudósítónktól.

Budapest, február 26.

Bonyolult családi ügyben érkezett feljelentés a budapesti rendőrséghez. Az irás egy budapesti részvénytársaság és egy bécsi cég üzelméről rántja le a leplet, két levegővállalkozásról, amely voltaképpen egy és ugyanaz s amelyek mindegyike csak arra való volt, hogy a másik manipulációt parirozza. Az eset annál tanulságosabb, mert ezuttal bécsi ember a főhős, ez követte el a hamisítatlan pesti izü szélhámosságokat.

Trebtsch alapít.

A dolog persze gründolással kezdődik. Trebtsch Karl, osztrák állampolgár a múlt év tavaszán részvénytársaságot akar bejegyeztetni Bécsben. A neve megvolt a vállalatnak: *Phönix Handelsactiengesellschaft*, de az volt a baj, hogy egyebe nem volt. A bécsi helytartóság, amely szigorúan kezeli a levegő-részvénytársaságokat, az alakulást alaptőke hiányában nem engedélyezte. Trebtsch azonban nem esett kétségbe, vállalatot létesített *Apparaten und Maschinen-Vertriebs-Gesellschaft m. b. H.* címen. Az ilyesmire nem kell hatósági engedély és könnyen bejegyeztette. Perolin szerű fecskendők és az ehhez való légtisztító szesz forgalomba hozatalával foglalkozott volna ez a vállalkozás. A Phönix azonban nem halt meg, porában megéledett Posten, ahol egyáltalában nincs az ilyesmire hatósági ellenőrzés, s ahol röviddel a bécsi kudarc után 1912. évi május elején Phönix kereskedelmi r. t. címen hatvanezer korona alaptőkével bejegyezték.

Ebből az alaptőkéből azonban készpénzben egyetlen fillér sem folyt be. Övenezer koronát jegyzett a bécsi *Apparate* cég, de nem pénzzel, hanem holmi nem létező jogokkal és szabadalmakkal váltotta magához a részvényeket. A hátralekös tízezer koronára Trebtsch két *alkalmazottat* csippelt, egy P. K. Schweitzer nevű bécsi ügynököt és Fantl Mór pesti ágenszt, ezeknek igazgatói és főkönyvelői tisztséget ígért, ha a hátralekös alaptőkét jegyzik. A két ember bedült s ezt annál bátrabban teheték, mert pénzt ők sem adtak, csak váltót, ami persze kiállítás után kevesebbet ért, mint azelőtt. A pesti R. T. vezetésével Jókai József bizatott meg, aki vezérigazgatói címet kapott, aki minden tekintetben kongeniális társa volt Trebtschnek.

Tessék fecskendő.

A két vállalat megalakulta után megkezdődtek az üzleti műveletek. Az Apparaten cég derűre-borura rendelte az árut jőnevé külföldi cégnél s a jőnevé külföldi cégek derűre-borura küldték a fecskendőket, meg a szeszt. Pénzt nem adtak Trebtschék csak váltót, de a váltók aztán tekintélyes ábrázatu blanketták voltak. Elfogadó a pesti Phönix r. t. volt, kibocsátó a bécsi Apparaten és forgató egy *Aerenformwerke G. m. b. H.* nevű bécsi cég, — ilyen nevű vállalat azonban nincsen is Bécsben. Fizettek ezenkívül Trebtschék a Schweitzer- és Fantl féle váltókkal, vevő-elfogadványoknak tüntetvén föl ezeket a teljesen értéktelen papirokat. A bevásárolt árut aztán, amelynek értéke több százezer koronára szaporodott, elköttyavetyélték s potom pénzen eladogatták. Ezt is igen furfangosan csinálták, az Apparaten részéről szétküldött árut a budapesti Phönix r. t. számlázta, hogy baj esetén a künlévőségeket let foglalni ne lehessen. Ezenkívül a bécsi Apparaten üzlethelyisége föl a pesti Phönix cégtáblája került, hogy Trebtschnél foglalni ne tudjanak. A Phönix kereskedelmi részvénytársaság, amelynek üzlethelyisége a Veres Pálné-

utca 26. szám alatt volt, még a váltók lejáratá előtt, novemberben megszűnt. A beszűnést nem jelentették be a törvényszéken, de még a házigazdánál sem, éjjel költöztettek el s a novemberi házbérnegyed kifizetéséről is megfeledkeztek. Az árut Jókai vezérigazgató vette magához, akinek állítólag zálogjoga van erre.

Informál a Phönix R. T.

Jóval a csendes elhalálozás után, hogy a hulla szagot eltussolják, ezernyi öninformációs körlevelet küldött szét a Phönix Bécsből s ebben S. Igoruan bizalmas, Stern vertraulich jelzéssel közölték üzletfeleikkel, hogy az alaptőkét háromszázezer koronával emelték, valamennyi konkurens vállalattal fuzionáltak s a vállalatot eszentul az *Angol-osztrák bank* fogja finanszírozni. Az Apparaten-cég kinyomatta a Phönix r. t. alapszabályait, bécsi cégnek tüntette fel s megdöbbenő merészséggel a saját legnagyobb hitelezőit nyomatta a felügyelő-bizottsági tagok sorába.

Most, januárban, amikor a váltók kezdtek lejárni, megtörtént a krach s a bécsi Apparaten cég is csödbe jutott. Misor megvizsgálták az üzlet áruaktárát, teljesen üres volt. Az árut, épen úgy, mint Posten, ott is egy alkalmazott, *Wörl Lajos* tartotta magánál. A külföldi hitelezők Bécsben Trebtsch Károly ellen tettek följelentést csalás és csalárd bukás miatt, Budapesten pedig dr. *Katona Imre* utján *Jókai József* jelentették föl a rendőrségen. A kihallgatások során még sok érdekes dolog kerülhet napvilágra s megláthatjuk: hogyan élnek a pesti levegő vállalkozások.

Leánykereskedők börzéje.

— Ötvenhét millió évi jövedelem. —

Távlati tudósítás.

New-York, február 26.

Többé-kevésbé egyformán folyik a legrettegetesebb vásár, a leánykereskedelem, a világ minden részében. De ahogy Amerikában csinálják, az mégis csak különb, s hogy hogyan csinálják, arról aztán véres képet mutat be S. H., *London*, egy volt texási ügyész.

Eennek az embernek volt alkalmja belenézni a rejtelmekbe. Vette magának a fáradságot és a leánykereskedők világába mint *karitás* furakodott be s aztán jött a leleplezésükkel. Ebből a rettenetes fajzataból hatszer példány él Newyorkban s millió és millió szerencsétlen eladott leány testből él, akik legalább ötvenhét millió dollárt keresnek évenként. És ez a rengeteg pénz tulnyomó részében a hitvány gardáké, akik áldozataikat épen csak hogy ruhával és élelemmel látják el. Mivel pedig az amerikai leány rátartósabb, drága ruhát és ékszert követel, ha eladja magát, idegenből toborozzák az árut. Idegenből, tehát, fájdalom, igen jelentékeny arányban szép Magyarországból. Az áldozatok jórészt husz éven alul kerülnek a bűntanyakra, zugvendéglőkbe, kávéházakba és a rossz hírű házakba.

Valóságos börze működik, az egyes leányokat az anyaggal együtt betenkint bárbe is adják s a leányok valóságos rabszolgaságban maradnak és csak akkor szabadulhatnak, ha megvénülnek vagy gyógyíthatatlanul megbetegednek. Ha friss anyag kell, akkor az ügynökök, kopók, főként nők, főkereknek a vendéglőket, tánctermeteket s onnan rekvirálnak. És mindez az egész fürtelem ugyaszólván a rendőrség asszisztenciájával, *jóindulatai elnézésével* történik. Aminek persze jó ára van, s a sápban részesednek *kerületi vezérpolitikusok*, akik mindent elintéznek. London leleplezési óriási szenzációt keltettek, de csodálkozni ezeken a dolgokon átig kell Amerikában. Ott, ahol a rendőrség gyilkosságoktól sem riad vissza.

Gyilkos testvérpár.

— Megölette a szeretőjét. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Gyula, február 26.

Ma hajna ban *Nagyszénás* békésmegyei község közelében, a vasuti síneken egy kettészelt emberi hullát találtak a járőrök.

— Öngyilkos lett — mondogatták és siettek hírül vinni a faluba a szomorú esetet, ahonnan csakhamar megjelentek a csendőrök is a helyszínén és ugyanakkor értesítették a községháza-ról a gyulai kir. ügyészséget is. A nyomozó csendőröknek első dolga volt az, hogy míg az ügyészség megérkezik, megállapítsák a szerencsétlen véget ért ember személyazonosságát.

Ez sikerült is, mert a kiváncsiskodók között akadt egy ember, aki a vasut által összeroncsolt emberben *Németh János* orosházi szerelőt ismerte fel, aki Szendi Horváth Mária nagyszénási lakonónél gépszereleési munkát végzett. Németh 26 éves, nős ember volt, szolid életet élt. Boldogságát felesége s gyermekeinek szeretete növelte. Sem testi, sem anyagi baja nem volt. Haragosairól nem tudnak. Jókedvvel járt munkába. Örült az életnek s így öngyilkos sem akart lenni.

E körülmények latbavétele azután arra indította a csendőrséget, hogy ne elégedjenek meg azszal, hogy Németh János öngyilkos lett, hanem más okban keressék véres halálának okát. A nyomozás ebben az irányban kezdetben nem sok sikerrel kecsegtetett, de azért ma délben mégis eredménynyel végződött s kitűnt, hogy Németh János nem volt öngyilkos: hanem *gyilkosságnak az áldozata*.

A déli órákban érkezett meg *Konrád Ernő* gyulai kir. ügyész Nagyszénásra, aki a helyszínen megtartotta a vizsgálatot s teljesen osztotta a csendőrök azon véleményét, hogy itt nem balesetről, nem is öngyilkosságról van szó, s ilyen irányban is intézkedett a nyomozás folytatásáról. Ezután elrendelte, hogy az áldozatot szállítsák be a községbe, ahol a hullát felboncolták s róla a boncolási jegyzőkönyvet elkészítették, és ez után megadta az engedélyt a holtest eltemetéséhez.

A csendőrség a legszörleesebb körben nyomozott az ismeretlen gyilkos után, aki semmiféle jelt nem hagyott maga után. A kihallgatások egymást érték a nagyszénási község háza-n, de a gyilkos délig nem került kézre.

Délután hat órakor nyert telefonértesüléstünk szerint a *nyomozásban fordulat állott be*; az össze-gyűjtött nyomok és adatok alapján a már letartóztatottak közül vállatni kezdtek *Szendi Horváth György* 33 éves kovácsmestert, ki ezidőszent nővére *Szendi Horváth Mária* malmában munkás. A vallatás után beismerte szörnyű bűnét, mely anyagi előnyökből történt.

A csendőrség kiderítette, hogy Némethet csakugyan meggyilkolták. A fiatal molnár nemrégiben *Kicsáky* községben Szendi Horvát testvérek malmát szerelte és akkor megismerkedett Szendi Horvát Máriával, akibe beleszeretett. A leány nem idegenkedett a fiatal embertől és hajlandó volt arra, hogy közelebbi viszonyt kötve, ha Németh biztosítja az életét a leány javára. A molnár ezt meg is tette és nyolcezer koronás életbiztosítást kötött Szendi Horvát Mária javára. Az életbiztosítási kötvényt a leány ügyesen kicsalta szeretőjétől, azután pedig rábeszélte bátyját Szendi Horvát Györgyöt, hogy ölje meg Németh Jánost. A leány bátyja a nyolcezer koroná feléért vállalkozott is a bűntényre.

Erre tegnap este alkalom kínálkozott. Muzika végzetével a gyilkos Sz. Horváth György és Németh János együtt mentek a sínek mellett, hogy elkísérje az állomásra az Orosházára igyekvő Némethet. Elég sötét lévén, Szendi Horváth az

állomás végén vagonokint felhalmozott fahasabok közül egy vékonyabbat lekapott s minden szó nélkül 4—5 szőr fejbe vágta a gyanútlanul haladó Némethet, úgy, hogy az azonnal a sínek közé bukott, agyveleje szétioccsant s még fekvében is ütötte, míg csak ki nem lehette lelkét. Azután hazament nővérehez, elreterálta tettét.

A két testvér akkor leölt egy rucát, ennek vérért hozzádörzsölték a malom ajtajához, kilincsehez és a földre is ellocolták, hogy mindenképen azt tüntessék fel, mintha ott történt volna a malomban a gyilkosság, a tettes pedig áldozatát a vasúthoz vitte.

A csendőrség azonban résen volt s első feltevésében nem is csalódott, mert a keresztkérdések sulya alatt ma déli két órakor végre is bevallotta a gyilkos cselekedetét, valamint a felbujtó: Szendi Horváth Mária is, aki a nyomozás alatt tanúsított magaviseletével magára irányította a gyanút.

A két testvér már le van tartóztatva s ma, az ügyészséghez kísérték a bűnösöket.

A szerencsétlen véget ért Németh Jánost ma, szerdán délután temették.

Letartóztatott román tüzértiszt.

(Kémszolgálat orosz asszonyok kedvéért.)

Távirati tudósítás.

Budapest, február 26.

Az egész Romániában igen nagy feltűnést keltett a minap, hogy Bukarestben letartóztaták Golieszku Rodrig tüzérkapitányt, akit azzal vádolnak, hogy vezérkari iratokat szolgáltatott ki Oroszország részére. Ma már nyilvánvaló, hogy Golieszku, a ki a román királyi udvarnál és az előkelő társaságban rendkívül kedvelt ember volt, valósággal árulást követett el. A román vezérkar azonban még idején értesült Golieszku terveiről és hamis iratokat játszott a kezére, hogy törbecsalja. Golieszku kapitányról ma ezt jelentik nekünk:

Golieszku tüzérkapitány letartóztatása egész Romániában roppant feltűnést kelt. Golieszku egyike volt a legtehetségesebb fiatal tisztnek és Barthiadynek, a királyi katonai iroda volt főnökének kedvelt embere volt. Két évvel ezelőtt repülőgépet talált föl. Gépének fölépítésére jelenté keny összeget kapott a királyi magánpénztárból és azonkívül huszezer frankot a hadügyminisztériumtól. Ezzel a pénzzel Párisba ment. Repülőgépe nem váltotta be a hozzája fűzött reményeket, mindazáltal egy francia tőkepenzestől nyolcvan ezer frankot tudott szerezni. Visszatérése után a foksáni-namala oazi erődítés gyűrűhöz vezényelték, sürgős kérésére azonban Bukarestben helyezték vissza, hogy itt dolgozzon gépén. E közben tékozló életmódja következtében pénzügyi zavarba jutott. Intim viszonyban volt egy volt bukaresti orosz konzul elvált feleségével és ennek a leánya által összeköttetésben állt Szinakovszkival, a bukaresti orosz követség titkárával.

E két nő révén közelebb jutott az orosz hírszolgálatához. Bukarestben ugyanis félhivatalos jellegű orosz titkos rendőrség van. A rendőrségnek e kémkedésben csinos asszonyok is szolgálatában állnak. Ez a rendőrség Golieszku-tól Hötzendorfi Konrád vezérkari főnöknek legutóbbi látogatására vonatkozóan kért adatokat. Oroszországban ugyanis azt hitték, hogy e látogatás alkalmával bizonyos egyezmény jött létre Románia és Ausztria s Magyarország között a két hadseregnek Oroszország ellen irányuló háború esetén való együttműködésére vonatkozóan és Golieszku magára vállalta, hogy megszerzi a román vezérkar birtokában levő írásbeli följegyzések másolatát. Ezért a román vezérkar egyik polgári tisztviselőjéhez fordult. Ez úgy

tett mintha elfogadná Golieszku ajánlatát, azonban fő jelentést tett ellene. Följebbvalóinak utasítására hamis másolatokat adott át Golieszkunak egész addig, a míg elegendő bizonyíték volt együtt Golieszku ellen. Golieszku-t ekkor letartóztatták és kérdőre vonták, mire azt felelte, hogy tetteiben nem nyereszkedési vágy, hanem Ausztria és Magyarország ellen érzett gyűlölete vezette.

HIREK.

Véresre vert képviselők.

— Néppárti kortesek merénylete. —

Távirati tudósítás.

Balassagyarmat, február 26.

Jankovich Béla kultuszminiszter támogatására leutaztak az ipolysági kerületbe Pongrácz János gróf, Almásy László, Kállay Tamás Sztranyovszky Sándor, Scitovszky Béla és Huszár Károly országos képviselők, a kik ma körutat tettek. A körút alatt a néppárti kortesek által felizgatott tömeg megtámadta a képviselőket és kövekkel megdobálta őket. Kállay és Huszár a fejükön is megsebesültek.

A balassagyarmati alispán a következőket mondotta a véres merényletről:

— Az állítólagos véres zavargásról nem tudunk semmit, pedig a híre kétségkívül ide érkezék először. Az egész minden kétséget kizáróan misztifikáció. A választókerületben mind a két részről élénk agitálás folyik ugyan, de zavargásról szó sincs.

Wilczek Frigyes gróf, Nógrádvarmegye főispánja így válaszolt egy estilap telefon kérdésére:

— A képviselő urakkal nem állok ugyan közvetlen összeköttetésben, de kizártnak tartom, hogy bajuk esett. Az imént beszéltem a csendőrséggel: azt jelentették, hogy mindenütt nyugalom van. De nem is tartom valószínűnek az egész dolgot. Minden bizonnyal kaptam volna jelentést, ha valami igaz volna belőle.

Noha a hivatalos faktorok nem tudtak a néppárti agitáció eme legújabb véres hajtasáról mégis igaz, mert éjjel jelenetek Balassagyarmatról, hogy a támadás folyán Sztranyovszky Sándort fején sulyos ütés érte úgy, hogy eszméletlenül rogyott össze s csak nagynehezen lehetett őt és Almásy Lászlót, valamint Söki főszolgabíró, ki szintén jelen volt, a felbőszült tömeg kezeiből kiszabadítani. A sulyosan sebesült képviselőt beszélték az ipolysági közkórházba. Állapota sulyos és életveszélyes. A hallatlan terror dacára Jankovich Bélának óriási többsége van s megválasztása bizonyos.

— A német császári pár Bécsben. Münchenből jelentik: Mint Gmundenből jelentik, ott az a hír van elterjedve, hogy a német császárné gmundeni látogatása alkalmából két napig fog Bécsben tartózkodni és Ferenc József királynak a mátkapárt be fogja mutatni. E látogatás alkalmából Schönbrunnban nagy ünnepség lesz. Azt tervezik továbbá, hogy a német császár leányának Viktória Lujának Ernő Ágost kumberlandi herceggel való eljegyzése után fiánknak Eitel Frigyes hercegnek társaságában körülbelül július közepén kétnapos látogatást tesz a gmundeni hercegi párnál. Gmundenből Vilmos császár Ferenc József király látogatására Ischlbe megy. Ez az első alkalom, hogy a német császár az uralkodót nyári üdülőhelyén keresi föl.

— A Ház új alelnöke. Budapestről jelentik: A nemzeti munkapárt ma este Kneua Haderváry Károly gróf elöljárásával napos értekezletet tartott. Az értekezlet előtt a párt jelölt bizottsága tartott ülést, mely Jankovich Bélának miniszterré történt kineveztetése által megüresedett képviselőházi alelnöki állásra Szász Károlyt, a nemzeti munkapárt megüresedett alelnöki állására pedig Sándor Jánost jelölte.

— Elhunyt főúr. Budapestről jelentik: Andrassy Dánes gróf hetvennyolc éves korában ma Paermóban elhunyt.

— Nemzetiségi jelölt a szászabányai kerületben. A báró Duka Géza halálával megüresedett szászabányai mandátumért küzdömbe megy a nemzetiségi párt is. A mint Lugosról táviratozzák, a kerület román nemzetiségi pártjának vezetői elhatározták, hogy dr. Maniu Gyula balasafalvi ügyvédet léptetik föl, aki tudvalevően már volt tagja a parlamentnek, mint az alvinci kerület követje.

— Kloroformmal elaltatott aradmegyei képviselő. Fiuméből táviratozzák: Wittmann János országgyűlési képviselőnek tegnap kelemetlen kalandja akadt a budapesti fiúmei gyorsvonaton. Az újszentannai kerület munkapárti képviselője tegnap este érkezett meg Fiuméba, ahol azonnal a rendőrségre ment és előadta, hogy utközben elaltatták és kirabolták. Tegnap reggel felszállt Budapesten a vonat egyik elsőosztályú fülkéjébe. Tárcájában 1400 korona készpénz volt bankjegyekben. A fülkébe nemsokára két ismeretlen uri ember szállott be és mellette foglaltak helyett. Rövid idő múlva átható illatot érzett terjengeni, ettől elkábult és mikor a vonat körülbelül Kaposvár táján járt, mély álomba merült. Álmából csak Fiume mellett ébredt fel, de még akkor is annyira kábult volt, hogy alig bírt a történetekre visszaemlékezni. Amikor a friss levegőn magához tért és tárcájához nyult, ijedten konstataulta, hogy az 1400 koronával együtt hiányzik. A jelentéstétel után a fumei rendőrség nyomban értesítette a budapest—fiumei vonal összes rendőrhatalóságait. A vonalon már többször fordult elő hasonló eset és a rendőrség erélyes nyomozást indított a kloroformos utazótolvajok elfogtatása érdekében.

— Hétszerezes gyilkosság. Belgrádból táviratozzák: Tegnap éjjel ismeretlen tettesek behatoltak Machtalovits földbirtokos lakásába és lemészárolták őt, feleségét és öt gyermekét. Három cseléd — valószínűleg mind cinkosa volt a gyilkosoknak — nyomtalanul eltűnt. A legyilkolt család nemrégiben költözött faluról Belgrádba.

— Kihaló város. Nagykárolyból jelentik: Felsőbánya városának 1869-ben még 5311 lakosa volt, most azonban csak 4422 a lakosok száma. A város évszázados bányászata hanyatlak és a keresetnélküli lakosság lassankint kézzelkerül elhagyta a várost, amelyben a magyarság helyét az olahság foglalja el. Felsőbánya most kérvénnyel fordul az országgyűléshez, hogy intézményes uton akadályozza meg a magyarság pusztulását. A város a kincstári bányászat fejlesztését, járáshírság, polgári iskola felállítását, ezenkívül valamilyen gyár, különösen posztógyár vagy kőedénygyár létesítését kéri.

— Lejárt pályázat a városnál. Ma délben járt le Varjassy Lajos polgármester által az aradi rendőrségnel megüresedett rendőrkapitányi állásra kiírt pályázat terminusa. Négy aradi rendőrtisztviselő adta be pályázati kérvényét és pedig Bittner Róbert rendőrfogalmazó, Grunász László dr. rendőrfogalmazó, Kovács Antal rendőrhadnagy és Moldován Ödön rendőrhadnagy. A kérvényeket a polgármester átteszi Urbán Iván báró főispánhoz, akit a törvény értelmében erre az állásra a kinevezés joga megillet.

— Kifosztott aradi gazdálkodó. A gáji rendőrség hosszabb ideig folytatott nyomozást. Niederhauser Gyula aradi gazdálkodó panaszára, aki feljelentést tett előbb a cselédjei, majd pedig Kégl István nevű ispánja ellen, mert ezek meglopták. Az ispán megszökött, a cselédek ellen azonban tovább folyik az eljárás. Az eddig megállapított kár körülbelül 1000 korona. Niederhauser, aki beteges ember, azt sem vette észre, hogy hűtlen emberei a hálósobájának a berendezését is elcipeltek, sőt a ruháit is elhordták.

— Gyanúsítások névtelen levelekkel. Titokzatos névtelen rágalmozót keresnek most az aradmegyei Szemlak községben. 1911. őszén meghalt Schäfer György vagyonos szemlaki polgár, aki a Strasser és König gabonakereskedő-cég bevésszámlója, bizományos volt és mint ilyen a község legtöbb gazdájával összeköttetésben állt. Előlegeket adott gabonára és ahol csak tehetett, igyekezett másnak a javát is előmozdítani úgy, hogy hirtelen halálakor, amely szívizélhűdés következtében állott be, az egész község osztozott a család fájdalmában. Másfél évre a haláleset után Schäfer özvegye névtelen levelet kapott, amelyben azt írja az ismeretlen, hogy Schäfer Györgyöt halála napján mérgezett pálinkával itatták Zabos Imre és társai, mert a névtelen állítása szerint — adóssai voltak. Egyidejűleg névtelen levelet kapott Zabos Imre is, amelyben az ismeretlen Schäfer erőszakos halálát, megmérgezését emlegeti. Mondani sem kell, hogy Zabos Imréhez a gyanúnak még csak árnyéka sem fér; Schäfer özvegye és családja határozottan tudják, hogy az nap senkivel nem érintkezett a megboldogult. Zabos meg sem fordult a házához az nap. *Friedmann* József dr. szemlaki orvosnak is írt a mérgezésekkel vesződő névtelen és azt adja tudtára, hogy a kezelése alatt levő betegek közül kettő arzánnal meg van mérgezve. Valamennyien átadták a leveleket a csendőrségnek, amely nyomozza a titokzatos levélírókat.

— Eljegyzés. *Friedmann* Jenő Vidráról eljegyezte *Deutsch* Simon kereskedő bájos leányát Mariakát Félégyházán.

— Panamázó városi mérnökök. *Szegedről* jelentik: *Gróf* Árpád dr. szegedi ügyvéd hónapokkal ezelőtt a szegedi mérnökség több tagját súlyos vádakkal illette. A megtámadottak ellen fegyelmi eljárás indult meg, amely kiderítette, hogy Bíró helyettes főmérnök egy építési hely kijelöléséért hatszáz, a gyertyamosi konviktus építésének ellenőrzéséért ezer, Polzner László mérnök egy bérház építésének ellenőrzéséért háromezer, Gál építőmester egy bérház terveinek elkészítéséért hater ezer koronát kapott, holott ezek a munkák hivataluk körébe tartoznak és ezeket díjtalanul kellett volna elvégezniük.

— A havasok alján. Egy gorkiji, sötét bűnyűben folytat nyomozást a körösmezői csendőrség. A Körösmező melletti Tiszabohászki telepén egy *Popagyucsek* András nevű rutén munkás szerelmi viszonyt folytatott *Kolbásznjuk* Anna tiszaborkuti leánnyal. Ősszel a munkás egy erdélyi faluban erdőirtásnál kapott munkát. Míg távol volt, a felesége, *Motru* Iván nevű szeretőjével megfojtotta a leányt. A holttestet elásták és gondosan eltüntették minden bűnyomot. Mikor a férj visszatért falujába, első kérdése volt a feleségéhez:

— Hol van Anna?

Erre heves összetűzés támadt a férj és feleség között. Az asszony kötelet dobott *Popagyucsek* nyakába és *Motru* Iván segítségével megfojtotta férjét is. Holttestét elásták a kertben az előzőleg meggyilkolt leány teteme mellé. *Popagyucsek*né kis leányának fecsegéséből a csendőrség tudomást szerzett a szörnyű bűnről és a két gyilkost letartóztatta. *Motru* Ivánt bezáratották a máramaroszigeti törvényszék fogházába, az asszony jelenlétében most folytat vizsgálatot a helyszínen Hánka Imre vizsgálóbíró és Majoross Mihály ügyész.

— Kicsoda a halott? *Dévről* jelentik: Vulkán állomáson a személyvonat elgázolt egy előkelőnek látszó urat, akinek személyazonosságát eddig nem sikerült megállapítani. Konstatálták, hogy az illető ur maga ugrott a gép elé, nyilván öngyilkos szándékból. Valószínű, hogy Romániából származik.

— Orgonaavatás. A budapesti ref. egyház zuglói paronialis kóre to'yó hó 16 án avatta fel a templomába épített új orgonát. A felavatás istentisztelet alkalmából zsufolásig megtelt a templom a gyülekezet örömeiben dr. Kovácsy Sándor főgondnokokkal élőkön nagy számmal vettek részt az anyaegyház presbiteri és hitoktatói. — *Az új orgonát, a melynek művészeti tervezetét Krausz Gusztáv ének- és zeneakadémia és Antalffy-Zsuzsanna tanára készítették el, Rieger Ottó budapesti orgona-gyáros X. ker. Sziglió utca 29. sz. alatti újonnan épített legmodernebb, gőzerővel berendezett orgona-gyárában épült.* Az orgona, a mely igen csinos és díszes szekrényben van elhelyezve 19. változatú, manualis hangszer a legmodernebb beosztással, pneumatikus kapcsolásokkal és szabad kombinációkkal. Antalfy Zsuzsanna és Krausz Gusztáv szakértők megelelték a Rieger cég remekelt az orgona megepitésével és olyan hangszert készített, a mely nemcsak szerkesztésének tökéletességével, változatainak bőségével és szépségével tűnik ki, de hangerejével nagyobb templomban is elegendő, sőt alkalmas hangversenyek rendezésére is.

— Ki felelős a soffóért. *Gutzjahr* Mihály földbirtokos automobil vezetőjét a rendőrség feljelentette a rendőrbírósnál, mert az igazolvány nélkül hajtotta a gépet, de egyúttal megindult az eljárás a tulajdonos ellen is. *Gutzjahr* azzal érvelt, hogy a soffó soha egyedül a gépkocsiban nem ült, hanem az ő felügyelete alatt dolgozott és minthogy neki van hajtási igazolványa a büntetésnek nincs helye. Szathmáry Béla dr. rendőrbíró és ma a tanács ezt az érvelést nem fogadták el és megbüntették *Gutzjahr* husz korona pénzbírsággal, azzal az indoklással, hogy a géptulajdonos nem a soffó mellett, hanem a kocsi belsejében foglalt helyet, tehát a vezetésre befolyást nem is gyakorolhatott.

— Öngyilkos bankárné. *Párisból* jelentik: Két hónap előtt nősült *Erlar* Jakab dugasztás, német származású bankár és most tért haza oázutjáról. Felesége szintén német családból való. Tegnap fogadtak először vendégeket a Rue Wagramon lévő palotájukban. Vidám társaság volt együtt. Éjfélkor a bankár neje bocsánatot kért vendégeitől, hogy visszavonulhasson, mert a feje fájt. Néhány perc múlva a hátszobából revolverdörrenés hallatszott és berohant az egész vendégsereg. Ott feküdt a padosaton estélyi öltözetben *Erlarne*. *Sziven* látta magát. Egész Páris erről az öngyilkosságról beszélt és az előkelő társaságokban boldogtalan szellemről autognak.

— A ki a gyöngye teát szereti az tegyen kísérletet Messmer-féle orosz keverékkel, 6—kor. 1/2 kilónként, 100 grammos csomag kor. 125. Kedvelt virágillatú zamata ezen kiváló finom keveréket kicsinyeknek és felnőtteknek egyaránt kellemes és az egészségére előnyös itallá teszi. Próba és utasítás a M. T. Niederlagen Zentral Frankfurt a/M.

— Üzletfelosztás folytán az *Üveg és Porcelán Versenyáruházban*, *Weitzer* János-utca (főpostával szemben) mindennemű üveg, porcelán, lámpa, chinaezüst és terrakotta dísz tárgyak és használati cikkek eredeti gyári árban lesznek elárúsítva. Képekterekben óriási választék legolcsóbb árban. Telefon 984. 388

— 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást egy eredeti Kárpáti-féle főfájás elleni pastilla, 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kaptható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárban Arad, Boros Béni-tér. 7031

— Olvasó közönségünk b. figyelmét felhívjuk *Fischer* Mór üveg és lámpaárú cégnek mai hirdetésére.

— A legmegbízhatóbbak a Messmer-borok telefon 816.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	—	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	—	151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	—	151
Nyomda	—	151

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Gyűjtés a szegénytanulóknak. Az aradi szegénytanulókat segélyező egyesület vezetősége a jövő hét elején ül össze megállapítani a megindított gyűjtés eredményét, és ezért Hauser ezredesné elnöknő ezton kéri a védasszonyokat, hogy szombatiig okvetlen szolgáltatassák be a gyűjtőleveket.

(*) Az Aradvárosi Társaskör alakult. Boros Béni emlékére, f. 6. március hó 2 án, vasárnap d. e. 11 órakor tartja rendes évi közgyűlést, Széchenyi-uta 3. sz. alatt, a katolikus kör helyiségében, melyre a t. tagok ezton is meghívattak. Megelőzőleg, március hó 1 én, szombaton d. u. 6 órakor, ugyanott választmányi ülés lesz, utána, este 8 órakor pedig társasvacsora. A társasvacsorára jelentkezni lehet a szolgánál kitett iven. Az elnökség.

TARKASÁGOK.

(A tapéták.) Február elején egyik aradi állami tisztviselőt az az istencsapás érte, hogy új lakásba kellett költöznie. Össze lótotta-futotta az egész várost, míg végre valahára megfelelőre akadt. De a lakást előbb át kellett alakítani, kitatarozni, falakat töretni. Végre már ezek a műveletek is befejezést nyertek és az új otthon olyan állapotban volt, hogy el lehetett foglalni.

Közvetlen a költözés előtt a férj megkérdezte feleségét:

— Na és tapétát választottál már?

Az asszony majd megrökönyödött.

— Hát meg vagy te bolondulva?

— Miért?

— Hogy ilyesmiket kérdezel?

— Milyesmiket? Én csak azt kérdeztem, hogy választottál-e már tapétát?

— Na igen, de hogy kérdezhetsz ilyeneket? Hiasz abba a lakásba nem lehet tapétákat ragasztatni, mert ha tapétákat ragasztatunk, akkor — mi nem férünk be abba a lyukba!

(Akinek az öccse — távoli rokona.) Egy szegény aradi ügynök a napokban meglátogatta bátyját, aki Berlinben nagykereskedő. Tegnap érkezett haza, de távolléte feltűnt egyik barátjának, aki ma már azzal a kérdéssel fogadta a kávéházban:

— Beteg voltál, hogy nem láttalak?

— Nem, hanem el voltam utazva!

— Hol voltál?

— A bátyámnál Berlinben!

— Ugy? Hát neked egy bátyád van Berlinben?

— Igen! Nagykereskedő!

— Gazdag?

— Mi? Hogy gazdag? Az nem is szó! Mikor vendégek érkeztek hozzá — mint távoli rokonát mutatott be!

MULATSÁGOK.

(=) Turista piknik. A turista egyesület hagyományos piknikjét március hó 8 án, szombaton tartják meg. Mivel ezen estélyre nagyarányú intézkedések kell tenni, a részvétel március hó 1-éig az egyesület igazgatóságánál feltétlenül bejelentendő. Az estélyre jegyet a jelentkezésnél adnak ki. Március 1 után további jelentkezések már nem fogadhatók el. Az estélyen részvételi jegy nélkül résztvenni nem lehet és ily jegy az estélyen már nem váltható. Részvételi díj személyenként 5 korona, melynek ellenértéke a belépődíj, buffét, cukrászda, vacsora és az italok. A vígjátalmi bizottság délutánként 5—7 óráig az egyesületi helyiségben (Kultur palota) ülést tart, mikor is az estély iránt érdeklődőknek készpénzzel áll rendelkezésére.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= Tőzsdebiróság Szegeden. Szegedről jelenik: A kereskedelmi miniszter az igazságügyminiszterrel egyetértőleg megengedte, hogy a szegedi Lloyd társulat kebelében az 1912. évi 34. törvénycikkben körülírt hatáskörrel külön bíróság állítsák fel.

= A tejhamisítás hazája. Szabadkáról jelentik: A városi vegyvizsgáló állomás vezetője, Prokesch Imre dr. városi vegyész most adta ki mult évi működéséről szóló statisztikáját. A kimutatás szerint Szabadkán és környékén valamennyi élelmiszerhamisítás között a legelterjedtebb a tejhamisítás volt. Összesen 233 esetben tartott tejvizsgálatot és 118 esetben állapította meg a tejhamisítást. A többi 115 eset közül még 53 esetben talált vizet a tejben. A város most rendkívül szigorú intézkedéseket tesz a gyakori élelmiszerhamisítás ellen.

Budapesti áru- és értéktársa.

Téletrati tudósítás.

Budapest, február 26

Készár.

Amerika változatlan. Lányháb árak.

Határidő.

	Dél sárját	1 óra sárját
Búza 1913. áprilisra	11.52—11.53	11.51—11.52
Búza 1913. októberre	12.18—12.14	12.4—12.15
Rozs 1913. áprilisra	9.81—9.82	9.83—9.84
Rozs 1913. októberre	9.61—9.62	9.75—9.76
Tengeri 1913. májusra	7.63—7.64	7.52—7.53
Zab 1913. áprilisra	10.6—10.17	9.95—9.96
Zab 1913. októberre	8.47—8.48	8.41—8.42

Az árak 50 kiózáson számítva.

Feladó szerkesztő:

Belgár Lajos.

NEMZETI SZINHÁZ

Csütörtökön, 1913. február hó 27-én:

B) Bérlet.

B) Bérlet.

Ivánfi J. a budapesti Nemzeti Színház művésze vendégfellépéssel:

Itt először:

Oedipus király.

Tragédia 3 részben. Írta: Sophokles Fordította Csiky Gergely. Reneszó: Ivánfi Jenő.

SZEMÉLYEK:

Oedipus	Ivánfi Jenő	Hirmondó	Dr. Beregi S.
Kreon	Kosztler Ede	1. leány	Fáskerty M.
Tiresias	Várnai Jenő	2. leány	Hampel I.
Jocaste	Follinuszé	1. aggastyán	Herold Ede

Kézbevevő este 8 órakor.

NYILTTÉR.*

Tud az öngyermek már járni?

Próbált Ön már kis gyermekének, aki még mindig nem tud szaladni, Scott-féle Emulsiót adni? A Scott-féle Emulsiótól a gyermek hamar meg fog erősödni és különösen csontjai fogják a hiányzó erőt megnyerni, úgy, hogy hamarosan talpra fog állni és rövid idő múlva szaladni fog. A Scott-féle Emulsiónak azért van oly nagy sikere ily esetekben, mert rendkívül gazdag tápláló anyagokban és tartalmazza különösen a csontképződésnél nélkülözhetetlen ásványi sókat. A csukamájolajat nem lehet jobb alakban adagolni, mint a

SCOTT-féle EMULSIÓ

formájában, amely könnyen emészthető és oly kellemes ízű, hogy a legkisebbek is előszeretettel szedik és jól elbirják.

183

De valódi Scott-féle Emulsiónak kell lennie.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszertárban kapható. Ha azon lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld Scott & Bowne c.s.b.H. címre Wien, VII. akkor egy üvegért utján próbadagot küldünk.

9.95

Mélyen tisztelt háziasszony!

Kisbecskereki Terézia-lisztből

Tésztaeműi

Pompásan Sikerülnek.

A zsákok eredeti ólomzárunk és zsákjegyünkkel van ellátva.

Képviselő: Dávid József ur, Arad.
Telefon 943. 772

Az Aradi Termény és Áruraktár R. T.
Igazgatósága

a megüresedett
raktárnoki állásra
pályázatot hirdet

A gabona szakmában való teljes jártasság és szakismeret feltétlenül megkívántatik.

Az állás legkésőbb **folyó évi május hó 1-én** elfogalmandó.

1337

Pályázatok a fenti igazgatósághoz mielőbb benyújtandók.

(Utánnymás nem díjaztatik.)

Névjegyek

esinos kivételben készülnek az ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG könyvnyomdájában.

Gyönyörű szép

festőminták érkeztek nagy választékban, egymint:

C. Klein féle: Virág és csendélet. Modern stílusú tájképek, alakok, vadászkepek stb. stb.

30, 40, 60 fillér és 1 korona árban.

Azonkívül csődtömegekből visszamaradt papíráruk, írószerek, üzleti 1242 könyvek stb. félárban kiadásra kerülnek.

DÉCSI GÉZA

könyv- és papírkereskedésében Arad, Forray-utca (Gróf Hunyadi-palota.) Városi és megyei telefon 902.

Mauthner magvak

u. m. lucerna, lóhere, fű, takarmányrépa, kertvirág és az összes itt fel nem sorolt magvakat napiárban; ugyszintén friss töltésű ásvány- és gyógyvizek, valamint

Naponta friss pörkölésű legfinomabb „Japan“ kávé nagyban és kicsinyben kapható

1841

Färber Lajos

fűszerkereskedésében

Arad, a „Fekete kutyához.“
Alapított 1832. évben. Telefon 311.

Megnyilt a Színházi Versenybazár!

mely alkalmi árukkal dusan van felszerelve feltűnő olcsó árakban.

1280

Kérem a vevő közönséget, hogy a kedvező alkalmat el ne szalassza. Vétel nem kötelező.

Csődtömeg

vétel folytán az alant felsorolt teljesen új könyvek rendkívül olcsó árban kiadásra kerülnek.

Modern könyvtár: félárban számonként 40 fill. helyett 20 fill., 60 fill. helyett 30 fillér.

Nyugat könyvtár: számonként 30 fill. helyett csak 15 fillér.

Olcsó könyvtár: számonként 20 fillér helyett csak 10 fillér.

Magyar könyvtár: számonként 30 fillér helyett csak 15 fillér.

Tudományos zsebkönyvtár: számonként 60 fillér helyett csak 30 fillér.

Filléres könyvtár: számonként 60 fillér helyett csak 30 fillér.

Azonkívül magyar és német szépirodalmi, tudományos és jogi művek, törvények, ifjusági iratok, színművek stb. stb. ujonnan félárban.

DÉCSI GÉZA

könyv és papírkereskedése Arad, Forray-utca. Hunyadi-palota. Telefon 902. sz. Vidéki rendelések azonnal pontosan elintéztetnek. 1242

Ház eladó!

Varjassy Lajos-u. 129. számú modern ház és mellette levő telek jutányos árért eladó. Értekezni lehet: Varjassy Lajos-u. 131. szám. 9108

Fischer Testvérek

sodronyszövet, kerítésfonat, szitaárak és acél-sodrony
:: ágybetét készítő ::

Arad, József főherceg-ut 8. sz.

Gyártelep: Kossuth utca 45. sz.
TELEFON 557. SZÁM.

Ajánlják minden e szakmába vágó dolgok állandó nagy raktárát a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe, melyek versenyképes :: olcsó árért kaphatóv. ::

Árjegyzéket kívánatra bármintve küldünk
1097

487

Képviselve Aradon
SZEMZŐ ARMIN
árügynöksége által.
Telefon 592. szám.

Az „Orsoval halhoz“.
Legnagyobb hal kivétel

Luttwák József, Arad.

déligyümölcs és magyar
termények kiviteli üzlete
ARAD, Árpád-tér 1. sz.
(a zsidótemplom épületben.)
Interurbán telefon: 615.

Értesítem a tisztelt közönséget, hogy 1
waggon friss vérpiros narancs érkezett,
mely úgy az üzletben, mint a piacon csakis
bizományi sátralmban kis ládákból darab-
ját kisebb 5 fillér, nagyobb 7 fillérért
kapható. Nagyban láda vételnél olcsóbban
adom, mint Fume vagy Budapest. 781

Minden csütörtökön és szombaton leg-
szébb dunai és tiszai vízben uszó élő-ha-
lak érkeznek. Halakban a legnagyobb vá-
laszték és a nagy halkiállítás csütörtök-
ön van. Vidéki rendeléseket pontosan és
lelkismeretesen kiszolgálók. Bármilyen hal
faj mely raktáron nincsen, 24 óra előtti
megrendeléssel kapható. Tengeri halak
naponta friss állapotban a Hal-téri vá-
rosi sátorban kaphatók. — Szombaton
sárva.

FIGYELEM!

50.000 pár cipő.

4 pár cipő csak 9 korona.

Több nagyobb gyár fizetésakadályá
miatt megvagyok bizva nagymeny-
nyiségű cipőknek mélyen leszá-
llított, gyártási áron aluli elárúsi-
tására. Így tehát eladok bárkinek
2 pár úri és 2 pár női fekete
vagy barna fűzőscipőt, galosirozott,
erősen szegezett bőrtalppal, ele-
gáns, legújabb facon. Nagyság
szám szerint Mind a 4 pár csak
K 9.— Szétküldés utánvétel mellett.

J. GELB Schuh-Export
Neu-Sandez, No. 322.

Kicserélhető vagy a pénz vissza.
1318

Pathefonok

és Pathe-lemezek, a legújabb fel-
vételek, kedvező fizetési feltételek
mellett kapható

Koch Dánielnél

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.
a Fehér Kereszt-tel szemben.

Uj vállalat!

Értesítjük a n. é. közönsé-
get, hogy Vulcu J. Maxim ur
telepén Fábrián László utca 5/b
szám alatt egy

tűzifa-üzletet

nyitottunk villanyerőre beren-
dezett fűrészelő és aprító üzem-
mel, ahol állandóan raktáron
tartunk elsőrendű száraz aprí-
tott tűzifát. Ajánlunk: bükk-,
cser-, gyertyánhasáb és do-
rongfát úgy ős számra, min-
felaprítva házhoz szállítva és
pincébe berakva. Pontos és
gyors kiszolgálás! A n. é. kö-
zönség szíves pártfogását kér-
jük kiváló tisztelettel 861

Folkmann és Lassner.

Telefon 895. szám.

Legjobb, leghatásosabb,

szegények és gazdagok által

legkedveltebb háziszor

a

Doré sósborszesz,

amely külső és belső használatnál minden ed-
dig létező hasznosert felülmul. Ára egy üveg-
nek 44 fillér, nagy üveg 1 korona 10 fillér,
óriás üveg 2 korona 20 fillér. Mindenki saját
érdekében Doré sósborszeszt vásároljon.

Kapható a készítőnél:

Hajós Árpád gyógyszer-tárában

ARAD, Andrásy-tér 22. a megyeház-
zal szemben.

Csak még rövid ideig!

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT KIÁRUSÍTÁS.

JANKOVICS GYÖRGY divatáru üzletében.
ARAD, Forray-utca 2. szám.

Függöny, ágyterítők, női ruhakelme, vászon, chiffon és asztalneműek, kész
női és férfi fehéreneműek, zsebkendők és a még raktáron levő összes áruk.

50 százalékos árengedmény
cipke, szalag, ruhadíszek és ernyőknél:

Jankovics György divatáruüzlet ARAD, Forray-utca 2. szám.

Csak még rövid ideig!

Szalkai Arminné hímző- és fehérnemű üzlete Arad, Weitzer János-u. 3.

Női-, férfi- és gyermek kelen-
gyék készítése rövid idő alatt a
legfinomabb hozzávalókkal, első-
rendű kivitelben készülnek. 721

Színes és fehér hímzések, ugyszintén fehérnemű varrások olcsó árban készülnek.

Hímzett madeira vászon szobkendők nagy választékban 1-60 fillérért kaphatók.

Hímző és fehérneművarró leányok tisztelettel felvétetnek.

1568—1913. kh. sz.

Hirdetmény.

Az utóbbi időben többször előfordult, hogy ragadós száj és körömfájással fertőzött helyekről a tejkereskedőkhöz és innen a termelőkhöz küldött tejes kannák közvetítették a fertőzést. Az ilyen esetek azt bizonyítják, hogy a tejszállításához használt edényeket sem a tejtermelők, sem pedig a tejkereskedők nem tisztogatják kellő gondnal, minek következtében azok ragadós betegségek fenállása esetén a betegség ragályanyagának szertehurcolásával úgy az embert, valamint az állategészségügyet állandóan veszélyeztetik. A ragadós állapotbetegségek, főleg pedig a ragadós száj- és körömfájás ilyen uton történő szertehurcolásának megakadályozása céljából közegészségi szempont-

ból meghagyom, hogy a tejszállításához használt edényeket, kannákat használatba vétel előtt a tejtermelők, kiürítés után, illetőleg visszaküldés előtt, pedig a tejkereskedők és mindazok az egyének, akik üres tejes kannákat, edényeket szállítanak, bő vízzel tisztítsák beül és kívül gondosan megtisztítsák és azoknak állandó tisztántartására kiváló gondot fordítsanak.

Ezen teendők elmulasztása kihágást képez, a mely kihágás 200 koronáig terjedhető és az 1901. évi XX. t. cz. 23. §-ában megjelölt célokra fordítandó pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén pedig megfelelő elzárással büntetendő
Arad, 1918. évi január hó 30.

Green,
h. főkapitány.

Alkalmi vétel és eladások ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad
egnagyobb óra- és ékszerraktár

Deutsch Izidor

Óra- és ékszerész
Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt-
és briliáns tárgyak a legmagasabb
árban megvételnek vagy
más tárgyakra átcsereitelnek.
Telefon 433. Telefon 433

Nyomtatványok

osinos kivitelben készülnek
az Aradi nyomda r. t.-nál.

Üzletáthelyezés folytán tulhalmozott

varrógép raktárunkat

a mai naptól kezdve **rendkívüli olcsó árakban** árusítjuk
ugy készpénz, mint igen előnyös részletfizetés mellett.

Ajánljuk ezen kedvező alkalmat a vásárlók szíves
figyelmébe.

Wellisz és Társa,

varrógép raktára Arad, Földes-palota. Telefon 618

Ügynökök magas jutalékkal felvételnek.

Az Andrásy-téren az első emeleten

irodának, vagy
divatsalonnak
alkalmas utcai
lakás május 1-re

kiadó.

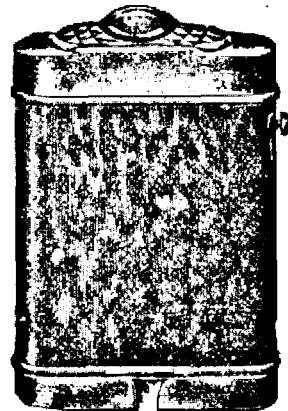
Bővebbet a kiadóhivatalban

Villanyos zseblámpa

mindig friss
töltéssel.

Villany-
berendezé-
sek, villany-
seiflárok.

Dynamó
gépek, vil-
lanymotorek
olcsón
kaphatók

Kalmár Józsefnél

Arad, Salacz-utca 2. sz. 1681

Nagymennyiségű

maculatura

jutányosan eladó.

Sehol e széles nagy világon

E osodaszernek párja nincs,

Rut arcot szépre átváltoztat

Aranynál drágább ritka kincs.

Ismerik fenn a palotában

Lennt a kunyhóban egyaránt szerkesztét

Aki használja áldva áldja

ROZSNYAY MÁTYÁS lángeszét.

Csunyaságáért buslakodni,

Zokogni nem kell senkinek,

Kinek májfoltos, szeplős az arca

E osodaszert rendelje meg.

Nem telik bele egy rövid hét,

Ő lesz a legszebb földi lény.

Csalhatlan szer és ninosen párja

Sehol, sehol a földtekén.

A nőnek szépsége leg- nagyobb dize.

Ezt ápolni, megtartani a legnagyobb
művészete a kozmeticiának. .
Egyik ilyen készítménye a modern
kozmeticiának a FÖLDES-féle

Margit-Mosdópor.

A mosdóporból egy evőkanálnyit kell oldani egy mosdó
tálnyi vízben. Érezni fogjuk azonnal a mosdás után
azt a kelles bizsergést, amelyet a fokozottabb mozgásba
hozott vér működése okoz, tapasztalni fogjuk azt a
nagyszerű hatást, hogy arcunk üde, ruganyos, harma-
tos, illatos lesz, a petyhüdt bőr élénkebb lesz, kisimul,
megtelik, a porusok szabadon functionálnak s könnyen
végzik feladatukat, szabadon jól választják ki a test
nedveit, könnyen, akadálytalanul veszik fel a levegő
oxigénját, a fityegő ráncok elsimulnak. **Mosdáshoz
egy evőkanálnyi használandó mentől hi-
degebb vízben. ÁRA 1 KORONA.**

Gutori Földes Kelemen gyógyszerháza

ARADON.

Mihalik Béla szőlőnagybirtokos, szőlőoltványtermelő, Gyorok.

Utóbbi évek szárazsága ugyancsak sok pótlást követelt szőlőinkben a évtizeden át tett tapasztalatok után arra a meggyőződésre jutottam, hogy a szőlők pótlására legcélszerűbb a kőszőlő kőszőlőit ugyanevett száraz gyökereket oltvány. Ezt az aradhegyi borvidéken nem készítik, mert alig fizeti ki magát, mert míg a meleghegyi szőlők oltványok 80%-ig sikerülnek, a hárshegyi kőszőlő oltványokból alig 30-40% sikerül.

Hogy a szőlőpótlásokra a szőlőbirtokosok is

1236

az egyedül jól bevált száraz kötött szőlőoltványokhoz

jutányos áron juthassanak, elmúlt évben oly mennyiséget készítettem, hogy azokból eladásra kétszáz ezer darab jutott, mely oltványok dus gyökérzettel, jól összeforva, első osztályú minőségben 28 borfajban darabonként 20 fillérért áruaitom. Csémege fa jokban darabja 24 fillér. Fajtiságáért kezességet vállalok. Gyökere Riparia Portalis szőlővessző ezre 32 korona. Bővebb felvilágosítással szolgál

Mihalik Béla, Gyorok.

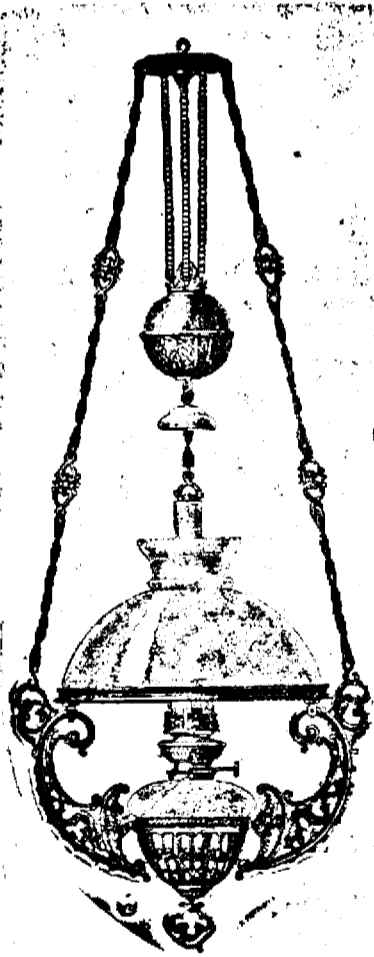
Kiköltözés miatt mélyen leszállított árak!

FISCHER MÓR

Üveg, porcellán, lámpa, diszidáru és mindennemű háztartási cikkeiben legdusabb választék és legolcsóbb beszerzési forrás

kiköltözés miatt

az alant felsorolt menyasszonyi kelengyék nagy választékban feltűnő olcsó gyári árakban lesznek elárusítva, míg a készlet tart.

- 6 személyes étkező készlet festménnyel beégetett aranyozással legujabb facon különböző mintákkal már 16.— K.-tól
- 12 személyes ugyanilyen 27.— K.-tól
- 6 sz. üveg készlet már 9.— K.-tól
- 6 sz. legfinomabb theas és kávé készletek legujabb mintákkal 7.— K.-tól
- Valódi angol mozdó készletek legujabb mintákkal 13.— K.-tól
- Függő lámpák tolható csigás már 8.— K.-tól
- Legfinomabb nikkel evőeszközök darabja már —.40 f.-tól
- Valódi ang. theas esése párja —.56 f.-tól
- Vörös pohar beégetett szelű, csiszolt homályos csikkal —.12 f.-tól
- Boros pohar beégetett szelű, csiszolt homályos csikkal —.10 f.-tól
- Kancsó 1 1/2 literes csiszolt homályos csikkal —.70 f.-tól
- Valódi angol tányér meiseni mintával mély vagy lapos —.40 f.-tól
- Kristály virágváza már —.40 f.-tól
- China ezüst tea pohar 1.90 K.-tól
- Valódi Wolfram égők 1.50 K.-tól

Villany csillérok feltűnő olcsó árban kaphatók.

Képekterekben legnagyobb választék, a legolcsóbb árban pontosan lesznek elkészítve.

FISCHER MÓR

Arad, Andrassy-tér 20. Városi és megyei telefon 568. szám. : 7228
 Üzlethelyiség kiadó, üzletberendezés eladó.

Nyomtatványok

izléses és csinos kivitelben készülnek
 Az Aradi nyomda r.-t. nyomdájában

485—1913. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A körösökényi kir. járásbíró-ság, mint tkvi hatóság közbirre teszi, hogy Dr. Grozda Aurél ügyvéd által képviselt Déznai takarekpénztár r. t. végrehajtatónak Groza Ivánti és Drágics Vasílie menyháza lakosok végrehajtást szenvedő elleni 372 kor. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyben az árverést az aradi kir. törvényszék illetve a körösökényi kir. járásbíró-ság területén levő Menyháza község határában fekvő és a menyhászi 37. sz. tjkvben A. I. 1—5., 7, 8 sor (180 131.) hrsz. a házas belső-ségből, 21915., 2291a, 226., 228., 80118., 21912. hrsz. a szántóból Drágics Vasíliet illető 1/8-ad részre 118 korona 49 fillérben: az u. o. 88. sz. tjkvben A + 1 sor (104. 1051b hrsz. házas belső-égre egészben 462 koronában. az u. o. 88. sz. tjkvben A. + 1 sor 29019 hrsz. a szántóból Drágics Vasíliet illető 1/2 részre 51 koronában, az u. o. 110. sz. tjkvben A. + 1. sorsz. (100. 101.) hrsz. a házas belső-ségből Drágics Vasíliet illető 1/9-ed részre 47 kor. 33 fill. az u. o. 84 sz. tjkvben A. I 1—2. sor (96., 97) hrsz. a házas belső-égre és 18. hrsz. a szántóra, mely egészben Groza Ivánti nevében áll, 864 koronában, az u. o. 105. sz. tjkvben A. + 1. sor 3711b. hrsz. a Groza Ivánti nevében álló egész szántóra 64 koronában, az u. o. 136. sz. tjkben A. + sor 301. hrsz. a Groza Ivánti nevében álló egész rétre 68 koronában, mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok Menyháza község-házánál 1913 évi április hó 21. napjának délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a fenti megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem fog eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát bánatpénzül készpénzbe, vagy az 1881. LX. t. c. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3888 sz. a kelt igazság-gyminiszteri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az

1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Körösökényben, 1913. évi január hó 30. napján.
 Kir. járásbíró-ság, mint tkvi hatóság.

Szűcsy, s. k.
 kir. járásbíró.

Ritka alkalom

nehány kitűnő olajfestmény

francia festőtől igen jutányosan

eladó.

Megtekinthető csak csütörtök és pénteken 12—5 óráig

Fehér Kereszt

szálloda 11. sz. szobában.

Ezelőtt Bolezni Antal

léle cipő-üzlet Salacz-utca 2. sz. alatt megnagyobbítva, saját készítésű úri női és gyermek cipők raktára. Elsőrendű munka és anyagból állandó nagy vála. ztékban kaphatók. Mérték utáni rendelések a legujabb divat után pontosan készítenek. — Tisztelettel

Czernóczky M.

Posta-

csomag, ajánlott-levél és utalvány feladási könyvek

egész vászonkötésben, arany címnyomással kaphatók 1 korona 50 fillérért az

Aradi Nyomda R. T.

nyomdájában József főherceg-ut 23. sz. a Kossuth-szoborral szemben.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉS.

Vidéken lakó

középkori magános ur, ki gyakran megfordul Aradon, keres egy fiatal, csinos, jóalakú, szellemes, lehetőleg férjes szőke urnőt, kinek állandó barátja lenne. Esetleg némi anyagi támogatástól sem zárkozik el. Teljes címmel ellátott leveleket. „Pusztai” jelleg alatt a kiadóhivatal továbbít. Teljes titoktartás biztosítva. 1336

OKTATÁS.

Német kisasszony
délelőtti órákat keres. Cím a kiadóhivatalban. 1350

Keresek tanfolyam.

Március hó 1-én a Pichler féle írógépvállalattal kapcsolatosan Hasszinger-u. 5. sz. a. új keresk. tanfolyam veszi kezdetét. Mérlegképes kettős könyvvitel, egyszerű könyvvitel, levelezés, gépirás, gyorsírás és helyesírás elsőrangú gyakorlati erők vezetése alatt. Beiratkozni lehet az összes tantárgyra és külön-külön is. Mérsékelt tandíj. Díjtalan állásközvetítés. 658

Keresek dolmi szaktanfolyamot,

mely már 5 éve áll fenn, újabbán a „Gyakorló gyorsírás társasága Budapest” szakfelügyelete alatt áll és vizsgálatok is a fenti egyesület által kiküldött bizottság előtt történnek. A gyorsírást továbbra is László Lipót ur okl. gyorsírás-tan. adja elő. Március hó 1-én új tanfolyam veszi kezdetét mérsékelt tandíjakkal. Beiratkozni már most lehet. Végzett növendékeim részére az állásközvetítés díjtalan. Telefon 5-18. Ziffer Sándor, Andrássy-tér 21. szám. I. emelet. 718

Kettős könyvviteli tanfolyam

keresk. és irodalmi alkalmazottak részére a Pichler-féle írógépvállalattal kapcsolatosan Hasszinger utca 5. sz. a. március hó 1-én kezdődik. Mérlegképes kettős és egyszerű könyvvitel gyakorlati alapon. Tartama 4 hó. Tandíj havil 10 korona. Engel Mór tanfolyam-vezető. 658

ALKALMAZÁST NYER.

Aradi hivatalban

szolgai állás van üresedésben, mely március 1-én elfoglalható. Teljes ellátás mellett havil 30 korona fizetés. Csupán családtalan, meglettebb koru egyének vehetők figyelembe. Az ajánlatok e lap kiadóhivatalához „Hivatalszolgá” jellegre címezendők: a lakáscím megjelölendő. 1340

4 középlekolt

végzett fiatal gyakornok Nemess Géza cégnél alkalmazást nyerhet. 134

INGATLAN.

Urban Iván-u. 22. sz.
háas eladó, vagy bérbeadó. 1339

Erdő eladó

örök áron hegyes vidéken Kisróna határában, 56 magyar hold, van benne kaszáló, részben tölgy és bük és valamennyi levágva. Bővebbet Mócs Jánosné Kisróna u. p. Dészna (Aradmegye.) 1334

Nagyobb szabású gyümölcsös

több ezer nemes gyümölcsfával, 5 szobás ur lakás, alatta pinca. Istálló, kocsiszin, disznóól. Kényelmes pálinkaház, legújabban felszerelve üstel és vízszivattyúval, cement és fakadakkal eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1329

KIADÓ LAKÁS.

A törvényszékkel szemben
Erzsébet-körút 25. sz. a. új háasban 7, 5, 3 és 2 szobás modern lakások és egy nagy pinca május 1-re kiadók. Bővebbet József főherceg-ut 18. sz. I. emelet. 1335

Kiadó lakás

folyó évi május hó 1-től 4 szobás lakás, fürdőszobával, hozzátartozó helyiségekkel, és azonnal egy alkalmas műhely, raktár vagy istálló helyiségnek padlás és fél udvarral együtt Lovarda-utca 1. 477

As Andrássy-téren

az első emeleten intézetnek esetleg divatszalonnak alkalmas utcai lakás május 1-re kiadó. Bővebbet a kiadó hivatalban.

Egy 4 szobás

utcai lakás, fürdőszobával, a szükséges mellékkeliségekkel május 1-ére kiadó Teleky-utca 19. szám. 910

Egy utcai

és egy udvari szobából álló garcon lakás kiadó. Apponyi Albert-körút 1. sz. alatt.

Modern

földszinti lakás, mely áll 5 szobából, előszobából, csukott folyosóval és minden egyéb hozzátartozósból 1913. május hó 1-re prof Apponyi Albert-ut 1. sz. alatt kiadó.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Eladó szem!

Elsőrendű 4000 kaloriás, vegyes barnaszén kapható Körösbányán, waggonként szállítva, nagyobb vétel esetén, igen kedvező ár mellett. Cím: Engler Ferenc, Körösbánya. 1107

Eladó

10 HP. 6 lóerejű cséplőgarnitúra magyar államvasuti gépgyár gyártmánya, 2 éves. Cím a kiadóhivatalban. 1268

Eladó takarmány.

Nagymennyiségű busaszalma törek, polyva, árpaszalma, lucerna, gyepszén, tengeriszár és takarmányrépa, valamint 400 mm. busa, 800 mm. tengeri, 80 mm. rozs és különféle gazdasági eszközök eladók tornyai birtokomon. 6 darab hizott ökör is eladó. Értékeznél lehet Lovarda-utca 1. vagy Tornyan (Csánadmegye) Krizsán Sándor birtokán. 478

Párisi divatalbum

a legújabb 800 tavaszi eredeti francia szines nodel-képpel K 250 kaphatók Pichler Sándor könyv-és papirkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. Telefon 308 311

Automobil tulajdonosok

érdeke, hogy auto-bensint, auto-olajat, kenderő-ajat, carb'dot, tavotát és szükséges auto-cikkeket Klein Adolf műszaki és olaj-nagykereskedésében szerezzék be Arad, Boros Beni tér 11. Telefon számok 41. és 699. 1346

Karfiol,

Masanzaki alma oleső árban kapható Deák Ferenc-utca Fehér Kereszt-épület, Galler Anna. 299

Üzleti nyelvelenő

(Ponyva) 4 m. széles, teljes vasfelszereléssel, olcsón eladó. Bővebbet Décsi Géza papírüzletében Forray-utca (Hunyady-palota.) 1328

ÜZLETEK.

Szép üzlethelyiség,

esetleg berendezéssel, Weitzer J. utcában főpostával szemben, azonnal kiadó. Telefon 934 (üvegüzlet). 912

Kiadó.

Egy üzlethelyiség azonnal kiadó. Bővebbet ugyanott Stern varró-gép raktár, Boros Beni tér 8. sz. 1348

KÜLÖNFÉLE.

Tavasza!

Az összes legújabb francia divatlapok, minden magyar és külföldi szépirodalmi lap állandóan raktáron. Nagy készlet teljesen új elsőrendű költői és szépirodalmi munkákban féltárban. Krausz Paulin színházépület. 1211

India fogcsappog

a legmakacsabb fogfájást azonnal megszünteti, ára 70 fillér. Főraktár Gutori Földes Kálemen gyógyszer-tára és vegyészeti laboratóriuma Aradon 1324

Takszámoteres

Bér-autok

Telefonszám
816

2281

Szolgálat: reggel 6 órától 6 óráig 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Aki rosszul érzi magát,
Igyék egy üveg eredeti
Kárpáti-tel

epohajtót,
mely a legkisebb tájékoz-
mólkül gyorsasággal hármas.
100 éden, hatvan gyors és biztos.
1 üveg utastól 40 fillér.

12 üveg frissen K 480. Kapható
kiszárolag a készletnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszerész 1370

ARAD, BOROS BENI-TÉR.

Horgony-
Syrup. Sorsaperillac
Horgony-Liniment.
A Horgony-Pain-Expeller pótka
Fájdalomnyitó beőrzőölés
Horgony-Vas-Albuminal-
Pótkúra.

Raktár Magyarországon: TÖRÖK JÓZSEF
gyógyszerész, Budapest. 9301

Oppenheimer Mór

építészeti vállalkozó, műszaki és építészeti irodáját Szabadság-tér 17. szám alól Arad, Lázár Vilmos-utca 2.sz. (Farkas Ábrahám-féle házba) helyezte át.

Elvállal a legméltányosabb árak mellett bármilyen építkezések tervezését, költségvetések elkészítését és az épületeknek a modern kor által megkívánt legcsinosabb kivitelbeni felépítését.

Kivánatra vidékre is megyek!

OPPENHEIMER MÓR építészeti vállalkozó irodája Aradon, Lázár Vilmos-utca 2. szám.